

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike.
Inserati: do 9 petih vrst 1 D, od 10—15 petih vrst 1 D 50 p, večji inserati petih vrst 2 D; notice, poslane, izjave, reklame, preklicli petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.
Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravništvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knafljova
ulica št. 5, prtljčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knafljova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 34.
Dopise sprejema le podpisane in zahtevno frankovane.
Rokopisov se ne vrača.

Posamezne številke:
v Jugoslaviji vse dni po Din 1—
v inozemstvu navadno dni Din 1, nedelje Din 1-25
Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:			
	V Ljubljani	po pošti	V inozemstvu
12 mesecev	Din 144—	Din 144—	Din 264—
6	72—	72—	132—
3	36—	36—	66—
1	12—	12—	22—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati.
Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakazni, ci.
Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Notranji minister g. Vujičić o svojih vtisih s potovanja po Sloveniji.

Minister o naravni krasoti Slovenije. —
Pomen Barja za prehrano Slovenije. —
Vprašanje razdelitve Slovenije. — Ime-
novanje ljubljanskega velikega župana.

Ljubljana, 10. dec.

Naš urednik je danes ob 11. dopol-
odne posetil ministra notranjih del g. Mi-
lorada Vujičića ter ga naprosil, da
mu poda kratko sliko o utisih s svojega
potovanja po poplavljenih krajih Slove-
nije.

G. minister se je pozivu ljubeznivo
odzval ter dal to-le izjavo:

Sedanja moja pot v Slovenijo je pr-
va te vrste, ker sem vsega samo enkrat
potoval preko Slovenije, in sicer tedaj,
ko sem se takoj po prevratu vračal iz
Rusije čez Svico, Gradec in Zidani most
v domovino. Prirodne krasote so me iz-
nenadile. Imam utis, kakor da sem se
vozil skozi Svico.

Enako ugoden utis so na me napra-
vila izvrstna prometna sredstva. Vaše
dežele, Očarala me je ljubeznivost in
bistroumnost Slovencev, s katerimi sem
tekotem svojega potovanja prišel v stike.

Moj in gospoda Trifkovića prihod v
Slovenijo je imel namen, da v prvi vrsti
nakažemo najnujnejšo denarno pomoč ti-
stim, ki so ostali brez kruha in krova, in
da vidiva v drugi vrsti, v čem obstojajo
in kako visoke so po povodnji povzro-
čene škode. Hvala Bogu, je le malo ljudi
ostalo brez vsakih sredstev, zato pa so
tem večje poškodbe na raznih prometnih
objektih, osobito na mostovih, cestah,
železniških progah in na ozimih. Kar se
tice ozim in drugih poljskih pridelkov,
nisva mogla dobiti jasne slike o obsegu
škod, ker se isti nahajajo pod snegom,
ki je še po poplavi zapadel, ali pa še
pod vodo.

Ukrenemo vse, kar bo v naši moči,
da se poškodovani ali porušeni objekti
popravijo in vsled povodnji promet čim
prej spravi v normalen tir.

Največji utis na naju je napravilo
tistih 15.000 ha plodne zemlje pri Ljub-
ljani, imenovano »Barje«, ki se doslej
še ni zavarovalo pred poplavam. Sma-
trava za veliko potrebo, da se bo polje
v najkrajšem času uredilo v veliko dr-
žavno in nacionalno korist, ker misliva,
da se bo z melioracijo tega plodnega po-
lja rešilo tudi vprašanje sigurne dovoji-
ne prehrane celokupne Slovenije.

Zelo bom vesel ako dobim priliko
in mi dovolijo posli, da v kratkem zno-
va posetim Slovenijo in se temeljito se-
znam s tukajšnjimi prilikami in prebi-
valstvom.

V nadaljnjem razgovoru je naš ured-
nik omenil tudi aktualno vprašanje o

razdelitvi Slovenije na oblasti in o ime-
novanju ljubljanskega velikega župana.

G. minister je odgovoril tako-le:
Glede oblastne razdelitve, ki je v
bistvu istovetna z izvedbo državne
ustave, mislim, da se bo bodoči oblastni
skupščini ljubljanske in mariborske obla-
sti dalo dovolj prilike, da razvijejo vsa
svoja delavnost na gospodarskem, pro-
svetnem in splošno kulturnem napred-
ku teh oblasti. Smatram zaradi tega, da
se vsi oni, ki iskreno ljubijo to zemljo in
napredek našega naroda, ne vznemirja-
jo zaradi izvedbe teh oblasti.

Ministra Vujičić in Trifković v Sloveniji.

Komisijonalni ogled poplavljenih krajev. — Ministra delila podpore na licu
mesta. — Začasna cenitev škode na 18 milijonov dinarjev. — Ministerjalni
stiki v notranji politiki.

V soboto dopoldne sta dospela iz
Zagreba v Ljubljano ministri za no-
tranje zadeve g. Milorad Vujičić in
minister za izenačenje zakonov Marko
Trifković, da na licu mesta pre-
gledata obseg in škodo zadnje poplave
v Sloveniji. Spremljal ju je načelnik v
notranjem ministertvu g. dr. Svetek.
Ze v brežiškem in celjskem okraju sta
si ministra dala poročati o škodi in
poplavi po tamošnjih okrajnih glavari-
jih. Ministra sta jima izročila večje
denarne zneske, da jih razdelita med
ponesrečence kot prvo pomoč. Na
ljubljanskem kolodvoru so došli mini-
stre pozdravit načelnik g. Kremen-
šek v imenu pokrajinske uprave ter
min. n. r. gg. dr. Korošec in dr. Zu-
panič. Ministra sta se nastanila v ho-
telu »Union«. Takoj popoldne sta se v
spremstvu pristojnih oddelnih načelnik-
ov gg. Stareta, inž. Hanuš, gen. inšp.
Sbrizaja, šefa Sancina, polk. Dragiča
napotila v avtomobil na Planino, da
si ogledata poplavljen kraj. Na več
mestih sta osebno delila prvo denarno
pomoč. Prisotni načelniki so jima ob-
razložili terenske posebnosti, obseg
škod ter tudi nepravilnost tamošnje
državne meje, ki jo bo treba korigi-
rati. Na nekem prehodu se je komisija
ustavila pred italijanskim obmejnim
stražnikom, razgovarjajoč se nekaj ča-
sa z njim. Medtem sta ministra odpo-
slala g. glavarja Senekovića z večjo
denarno podporo v Črno vas, ki je
po poplavi posebno prizadeta, kjer je
isto razdelil med najbolj potrebne. Zve-
čer se je komisija vrnila v Ljubljano,
ministra pa sta posetila operno pre-
stavo.

V nedeljo predpoldne se je ista
komisija z gg. ministroma na čelu od-
pravila s posebnim vlakom, ki ga je
vodil inšp. državnih železnic g. Nego-
vetič, na Gorenjsko. Med potjo smo
imeli priliko vpogledati v delo in po-
slovanje tukajšnjih državnih uradov

Imenovanje ljubljanskega velikega
župana spada v kompetenco ministrs-
kega sveta. Prepričan sem, da vlada ukre-
ne vse, da na to važno in visoko mesto
postavi osebo, ki bo razumela in vpošte-
vala i državne interese i lokalne potre-
be ljubljanske oblasti.

Ministra g. Milorad Vujičić in g.
Marko Trifković sta danes opoldne z
dunajskim brzovlakom odpotovala v
Celje, kjer si tekom popoldneva ogleda-
ta po povodnji prizadete kraje v Savin-
ski dolini. Zvečer odpotujeta v Osijek,
kjer je Drava napravila veliko škodo.

ter ugotovili, s kako vestnostjo in hi-
strostjo so naši višji domači uradniki
ukrenili vse potrebno, da takoj obve-
stijo vlado o povodnji, da ji predložijo
resnični obseg škode, da zberejo naj-
natančnejše podatke in da z gg. mini-
stri takorekoč kontrolirajo svoje pre-
dloge in referate na licu mesta. Takoj
po prvih vesteh je oddelek za notranje
zadeve pri tukajšnji pokrajinski upravi
in so ostali oddelni načelniki gg. San-
cin, inž. Hanuš, gen. inšp. Zbrizaj in
dr. Stare izdali okrožne naloge na gla-
varstva, da zberejo podatke in da jih
oddajo pristojnim uradom. Škoda se je
ugotovila z izredno točnostjo; dne 6.
decembra je pokrajinska uprava se-
staven referat že zaključila. Škoda na
cestah, prehodih, porušeni mostovih,
poplavljenih poljih, izpodkopanih bre-
govih, hišah, odplavljenih pridelkih itd.
znaša 18 milijonov dinarjev. Na Go-
renjskem so trpele ceste, pota in mo-
stovi, na Barju in Notranjskem polja,
njive, hiše in pridelki. Človeških ne-
sreč ni bilo. Povsem samostojno je
postopala tukajšnja direkcija državnih
železnic
pri Podnartu je bila najresnejše vrste.
Kakih 200 metrov tamošnjega nasipa
je Sava kratkoma odplavila. Gorenj-
ski je pretela velika gospodarska ne-
sreča. Treba je pomisliti na vsakdanji
dovoz življenjskih potrebščin, na obšir-
no jeseniško in drugo industrijo, na
izvoz itd., kar vse je bilo ogroženo in
bi bilo izzvalo daljine posledice (recimo
premog za Kranjsko industrijsko druž-
bo bi se moral prevažati v velikem loku
mimo Maribora, preko Avstrije in
Rožne doline na Jesenice itd.). Zagreb-
ski inženjerji so predlagali brezgalvo
enomesčno ukinitve prometa. Tu je
posegel energični inšpektor državnih
železnic. Negovetič in skupno z jese-
niško inž. sekcijo odločil, da se nasuje
provizorični nasip in z njim prepreči
navedena gospodarska katastrofa, in

omogoči vzpostavitev železniškega pro-
meta. Prometni minister dr. Janković
je takoj pristal na to razumno rešitev
in dovolil primerne kredite. V dežju in
snegu so nato postrtovalni delavci drž.
železnice vzpostavili železniški promet
s provizornim nasipom, ki se na strani
Save v kratkem zabrani z betonsko
škarpo, ob kateri bo nato napravljena
nova, stalna žel. proga. Železnica be-
leži 4 do 5 milijonov dinarjev škode,
in sicer na šestih objektih pri Podnar-
tu, Hrušici (nasip), pri Dovju, pri Bi-
strici (most) itd. Pri Podnartu sta mi-
nistra ogledala popravljala dela in si
dala od vodečega inženjerja razložiti
njegove načrte. Ogledu pri Podnartu
sta prisostvovala tudi okrajni glavar
Kranjski in župan ter zastopnik velike
tekstilne tvornice, kojih gradnje so bile
mestoma težko poškodovane. Od Pod-
narta dalje so se z železniškega voza
opazili porušeni mostovi, poplavljeni
bregovi, odnešana zemlja, dreve, les
itd. Ista slika se je nudila do Dovjega
in nato do Bohinja. V Radovljici se
je komisiji že prej pridružil radovlj-
ški okrajni glavar dr. Vodopivec, ki je
razlagal škodo svojega okraja. V Bo-
hinjski Bistrici je ministra posetil ta-
mošnji župan ter ju povabil na ogled
porušeni krajev. Ministra sta zopet
na licu mesta delila denarno pomoč.
Po kratkem kosilu na Bledu v gradiču
dr. Šveglja se je komisija vrnila pod
noč v Ljubljano. Komisijonalni ogled
je gg. ministra prepričal o vestno in
točno sestavljenem referatu naših po-
krajinskih uradnikov, ki so brez hru-
šča v glavnem sami pripomogli, da je
vlada na spretno inicijativno načelnika
v notranjem ministertvu, našega rojaka
g. dr. Svetka bila takoj o nesreči obve-
ščena, da se je pravočasno odločila
na komisijonalni ogled, na delno hitro
pomoč in sedaj, kakor upamo, tudi na
restavracijska dela in na povračilo ele-
mentarnih škod. Ni odveč opozoriti
javnost za nesebično in tiho delo naših
uradnikov, ter na kričavo takozvanih
predstavnikov prizadetega naroda, ki
so znali v Beogradu tako imenitno iz-
rabiti poplavno nesrečo v egoistične,
obstruktivne namene, dočim so opu-
stili prisostvovati komisijonalnemu
ogledu in s podatki ter efektim raz-
kazom omogočiti čimprejšnjo pomoč.
Upamo, da bosta gg. ministra vpošte-
vala trud in uradni proračun škode in
poprav ter ga najresneje zagovarjala
pred ministrskim svetom. V nedeljo
zvečer sta ministra posetila znova oper-
no gledališče. Danes, v ponedeljek, pa
sta se podala na Barje, da vidita tisoč-
letno higijensko rano slovenske pre-
stolnice. Od pristojnih uradov in usta-
nov sta prejela informacije o bodočem
prepotrebem melioracijskem delu na
tem sicer rodovitnem koščku naše do-

mače zemlje. Obenem sta si ogledala
nekaj krajev, ki so osobito trpeli od
zadnje poplave. Zopet sta razdelila
med potrebne nekaj denarne podpore.

Na splošno moramo ugotoviti, da
je prihod ministrov tako v Zagrebu,
kakor v Sloveniji deloval ugodno. To
je bil prvi stik v bratski nesreči, ki bi
mogel oddati vzorni pravce vsem na-
šim bodočim medsebojnim odnosom.
Treba je zblizanja, stikov, intimnega
sodelovanja v nesreči, pa tudi v sreči,
torej tudi na vsakdanjih gospodarskih
in kulturnih področjih, več medseboj-
nega zanimanja za skupne težave v
obrbi, industriji, solstvu. Ministri naj
nas posejajo, naj vidijo, kaj nas tare,
česa želimo, da konstatirajo, da reši-
dirajo. To bi znalo odpreti čisto novo
smer naše notranje politike. Oba gg.
ministra sta s simpatičnim svojim pri-
hodom storila v tem oziru prvi korak
in se sama uverila o hvalečnosti in
vernosti našega naroda.

Danes dopoldne sta se odpeljala
ministra v spremstvu funkcionarjev
pokrajinske uprave in okrajnega gla-
varstva po Izanski cesti na Barje. Pri
Mokarju so bili zbrani župani ogrože-
nih in prizadetih občin. Na licu mesta
je pozdravil visoke goste župan mestne
občine dr. Ljudevit Perić z občinski-
mi svetniki in neka šolska deklica. —
Glavni odbor za izsuševanje Barja je
izročil ministroma obširno spomenico,
katere vsebino objavimo na drugem
mestu. Zastopniki občine Vič so ob
tej priliki izrazili svoje želje glede re-
gulacije Gradaščice. Nato sta se mini-
stra s spremstvom odpeljala v vas Lipo
na Barju, kjer sta si ogledala več po-
škodovanih hiš. Notranji minister Vu-
jičić je izročil namestniku velikega
župana načelniku vlad. svet. Kreme-
nškju vsoto 35.000 Din kot prvo
pomoč za prizadete Barjane.

Obnoveitev diplomatskih zvez z Rusijo.

— Beograd, 10. nov. (Izv.) Po poro-
čilu iz Londona so »Daily News« obla-
vile dopis iz Beograda, da Praga in Bu-
karešta pritiskata na kraljevino Srbov,
Hrvatov in Slovencev, da upostavi tr-
govinske eventualno diplomatske zveze
s sovjetsko Rusijo. Zunanji minister dr.
Ninčić je dopisniku izjavil, da je stali-
šče beogradske vlade v ruskem vpraša-
nju mnogo odvisno od stališča Francije.
V resnici se sedaj vodijo neobvezni raz-
govori z zastopnikom caristične Rusije
g. Strandmannom. V Jugoslaviji bivajoči
ruski begunci se trudijo po svojih vodil-
nih zastopnikih preprečiti obnoveitev
zvez s sovjeti.

Kornel Makuszyński:

Žena s srcem.

Konec.

Angelj je pokimal značilno.
»Imate s seboj kake stvari?«
»Nimam ničesar... Niti nočne
srajce ne.«
»Ne vprašam zato. Temveč morda
rožni venec ali škapulir?«
Slikar je nekoliko zardel.
»Imel sem, častna beseda, toda
sem v naglici pozabil.«
»Izvolite za menoj.«
»Prosim.«
Dolgo sta hodila. Slikar je opazo-
val angelja.
»Zakaj me tako gledate?«
»Hotel bi le vedeti, ali so angelji
ženskega ali moškega spola?«
»Moškega, gospod. Ženska ne mo-
re biti angelj. Ženska se smatra pri
nas za nečisto stvarstvo, sicer pa, an-
gelji se ne rode...«
»Aha...«
Naenkrat je odskočil slikar.
»Kdo je to?«
»To? Je ne poznate? Vaša žena.
Saj ste jo ustrelili.«

»Tudi ta žival je prišla v nebesa?«
»Prosim lepo! Mislite, da pridejo
v nebesa samo opatice, vesle ženske
pa ne? Kaj so nebesa bolnica ali vzga-
jališče?«
Slikar se je potuhnil. Hipoma ga
je razveselil zelo zabaven prizor. Nek
človek je stal na glavi in se vrtel kot
vreteno.
»Kakšen norec pa je to?«
»Pst! To ni norec, temveč svetnik.
Tako se vrti že tritisoč let, ker misli,
da je to gospodu Bogu strašno všeč.
»In kaj pa gospod Bog na to?«
»Spočetka se je malo jezil, napo-
sled pa je zamahnil z roko, in dela se,
kot bi ga to veselilo.«
Angelj je pokazal slikarju sobo.
»Strelovod imate?«
»Nimam.«
»No, s čim boste pa prižigali luč?«
»Se noben slikar ni prišel v nebesa s
strelovodom! Pazite, in nikar ne za-
kasnite jutri table d'hoće.«
Sedel je tako pošten slikar v ne-
besih in ni ničesar delal. Naposled se
je pričel dolgočasiti in gledati vse s
sumljivimi očmi. Ni mu šlo to v glavo,
da se daje tu vse zastoni.
»Tu ne more biti vse v redu, je

mislil slikar.«
»Potem mi bodo pa rekli,
naj plačam.«
Zato se je napotil k svetemu star-
čku in dejal:
»Sveti oče, vse to nebo je nekak-
šna prevara.«
Starček se je razburil.
»Kaj govorite! Tak star, renomiran
zavod! Kako le morete!«
»Jaz ne morem strpeti. Zakaj ne
zahteva nihče stanarine?«
»Toda, dragi gospod!«
»In tudi za hrano! Zastonj? Opro-
stite, toda jaz nisem navajen takih
stvari. Pošten človek, pa da bi ne bil
dolžan! To je grda domišljija, sveti
oče, toda jaz ne maram miloščine...«
Sveti starček je padel v nezavest.
Pri tem je gotovo prebrnil stol, ker je
slikar planil pokonci.
Beli dan.
Pred njim je stala žena vsa zasop-
ljena in zelo sveža.
»Ah, pa ti nisi šel v posteljo!
Dragi moj, kdo je še videl ubijati na
tak način zdravje!«
Slikar jo je pogledal začudeno in
začel buditi vsanjeni srd. Zagrizel se
je v ustne, dvignil pest in začel s stra-
nim glasom:

»Kako se drzneš...«
Žena mu je pomembno namignila.
»Tiho! Nisva sama...«
Slikar se je ozrl.
V sobo je lomastil kočijaž z neko-
liko zavoji.
»Kaj je to?«
»Kaj? Ti zavoji?«
»Ti zavoji!«
»Iz prodajalne.«
»Iz katere prodajalne?«
Slikar je padel v naslonjač in ni
mogel spregovoriti niti besede. Čakal
je, da odide kočijaž.
Komaj so se zaprla vrata za njim,
že je začela žena.
»Vrag vedi, radi česa se jeziš, toda
niti sam ne veš, zakaj gre. Takoj ti
povem vse. Vidiš, sešla sem se z
njim...«
Tu ga je pogledala izpod oči. Sli-
kar je molčal.
»... srečala sem njega, ki se je
seveda strašno razveselil, in me po-
vabil s seboj na večerjo, moj ujec;
več... Poslali smo pote, toda te sluga
ni našel. Kaj si šel z doma?«
Slikar je molčal in jo gledal s ste-
klenim pogledom.

»... pili smo nekaj vinčka, pa sem
ostala z njim, ker je padel dež. Ali ni
padal dež?«
Slikar je molčal in jo gledal skoraj
blazno.
»... nato pa? Nato pa se je ujec
razveselil in mi rekel, da se spora spo-
znati s teboj in da te zelo spoštuje.
Peljal me je v trgovino in mi dovolil,
da si kupim, kar hočem. Vzela sem
torej tole boo, čevlje in še več drugih
stvari... in zapustnico...«
Slikar je gledal brez besede, kako
odpira ona škatle in mu razkazuje
ničeva darila.
Naposled se je zavstavila vsa za-
dihana.
»... toda tudi nate nisem pozabila;
vidiš, da ne mislim samo nase... Vidiš,
dragi moj, jaz imam dobro srce. Spom-
nila sem se, da se bliža zima, pa sem
vzela na uječaj račun par majic za go-
spoda slikarja, da mu ne bo mraz. No
vidiš, kaj sem slabo napravila?«
S slavočelnim obrazom je raz-
grnila pred njim par prtenih majic in
čakala, da se ji zahvali.
Toda slikar ni znil niti besedice,
ampak je šel v drugo sobo in znozel.

Telefonska in brzojavna poročila

Položaj vlade otežkočen.

Ministrski svet. — Glavne zahteve džemijeta in vlada. — Stališče prometnega ministra in parlament.

— Beograd, 10. decembra. (Izv.) Zaradi delnih diferenc v vladi je nastopila kriza, ki grozi, da bo vlada primorana izjaviti posledice. Nesoglasja so se pojavila zaradi zahtev džemijeta. Ministrski predsednik Pašić je privolil džemijetu v nekatere koncesije.

V radikalnem klubu je imel ministrski predsednik političen govor, v katerem je med drugim izjavil, da vlada sprejema zahteve džemijeta in privoli v koncesije glede šerijatskih sodišč, muslimanskih šol, vakula in v zahtevo, da se kaznujejo krivci napada v Kosovski Mitrovići povodom občinskih volitev dne 18. avgusta. t. l. Pašić je dalje v svojem govoru opozarjal člane radikalnega kluba na skupno sodelovanje in je obžaloval, da so se zadnji čas pojavili med poslanci akti nediscipliniranosti. Izjavil je, če se bodo dogodki tako razvijali v klubu, je odločen izjavljati zani primerne koncesije. V radikalnem klubu pa naglašajo, da minister Uzunović ni imel pravega, utemeljenega razloga za demisijo in je bil pozvan, da jo preklicuje. Tega minister do danes še ni storil. Pašić je končno pozval radikalni klub, da čimprej izčisti afero dr. Laza Markovića contra Rankovića. Nasprotniki radikalne stranke izražajo to afero in netojo nesoglasja v stranki.

— Beograd, 10. decembra. (Izv.) Na včerajšnji seji ministrskega sveta je bila daljša debata o notranjopolitni situaciji. Položaj vlade je zelo otežkočen, ker je beogradski tisk predčasno objavil pogoje džemijeta za podpiranje homogene radikalne vlade. Vlada je prepričana, da je s to predčasno objavo pokvarjen ves načrt aranžmana z džemijetom. Nekateri ministri so na seji zelo ostro grajali

beogradski tisk. Pašić ima nalogo, da zadevo uredi z načelnikom džemijetske stranke posl. Ferad Drago begom. Vladni tisk je dobil včeraj navodila, da ima kategorično demantirati vse, kar je bilo v soboto in v nedeljo objavljeno o sporazumu z džemijetom.

Položaj prometnega ministra dr. Velikarja Jankovića postaja kritičen. V parlamentarnem odboru, ki proučava zakon o Brodarskem društvu kraljevine SHS, je prišlo do ostrega konflikta med prometnim ministrom in člani vladine večine. Nesoglasja so nastala zaradi nekaterih načelnih točk zakona.

Skupščinski odbor je imel včeraj sejo. Razpravljali so o brodarskem zakonu. Debatu je trajala tri ure. Posl. Nastas Petrović (rad.) je napadel prometnega ministra, ki je zagovarjal Brodarsko društvo. Člen zakona (§ 3.) določa, da imajo biti v upravnem odboru zastopani privatni delničarji in vlada v razmerju 10 proti 5, tako da ima vlada v odboru pet članov, privatniki pa 10. Proti temu razmerju je nastopil posl. Nastas Petrović, zahtevajoč, da imej vlada več članov v odboru, ker je udeležena z 51 odstotki pri delnicah. Minister dr. Janković je zagovarjal ta ključ, utemeljujoč, da bodi v društvu privatnikom prepuščena vsa iniciativa in da se društvo ne vpleta v birokratizem. Člani vladne večine so odobraval stališče poslanca Nastasa Petrovića, prometni minister pa je za enkrat preprečil glasovanje, pri katerem bi bila gotovo njemu izrečena nezaupnica. Glasovanje se ima vršiti danes. Prometni minister je takoj poročal o poteku te razprave ministrskemu predsedniku g. Nikoli Pašiću.

Glavne smernice za ureditev uradniškega vprašanja.

Sklepi mešane ministerijalne komisije.

— Beograd, 10. dec. (Izv.) Mešana komisija, sestavljena iz delegatov vseh ministrstev pod predsedstvom pomočnika ministra pravde Strundžulica je včeraj napravila tele definitivne sklepe:

1. Vsi uradniki, napredovani in premeštrani iz drugih resorsov po 1. septembra se imajo premeštrati na nov položaj, če so izpolnili zakonske pogoje čl. 2. in 5. zakona o uradnikih.
2. Položaj premeštranih uradnikov iz drugega resora določi komisija novega resora.
3. Službeniki ne morejo imeti osnovnih in položajnih plač raznih kategorij.
4. Diplome inozemskih fakultet se priznajo samo, če so noštrificirane.
5. Uslužbenici, ki ne bodo do 31. decembra predložili svojih kvalifikacijskih listin, se lahko reducirajo.
6. Dijaki, ki še niso dokončali svojih študij, se imajo nastaviti kot dnevničarji.
7. Vsi neukazni se imajo reducirati pod 18. letom in oni, ki še niso izpolnili vojaške dolžnosti.
8. Dijakom se ne more priznati uglednosti, ako niso do 25. leta izpolnili vojaške dolžnosti.
9. Nameščenci, ki so 1. septembra dokončali 35. leto službe in dosegli starost 65 let, se imajo premeštrati v določeno kategorijo in skupino ter takoj upokojiti po novem uradniškem zakonu. (Čl. 243. zakona.)
10. Dnevničarje ni treba prevesti, one je treba ponovno namestiti.
11. Reducirani ruski begunci se lahko nastavijo kot kontraktualni nameščenci.
12. Minister pravde in financ imata odločati o upokojenih in rezervnih oficirjih, ki so bili po končani vojni reaktivirani.
13. Stalni honorarni uradniki se ne prevedejo.
14. Začasne učitelje se ima predlagati rešitev od slučaja do slučaja.
15. Začasni učitelji brez kvalifikacije se ne bodo prevedli.
16. Namestniki učiteljev se imajo smatrati kot dnevničarji.
17. Čas v svobodnem poklicu se ne more računati v službena leta.

Ministrski svet.

Odsklonitev znižanja tranzitne tarife. — Dovolitev raznih kreditov. — Dvanajstine. — Beograd, 10. decembra. (Izv.) Včeraj od 10. dopoldne do 13. popoldne je trajala seja ministrskega sveta, ki je razpravljala najprej politično situacijo. Izvršujoč v smislu ustavnih določil kraljevske oblasti, je ministrski svet včeraj podpisal zakonski predlog o treh dvanajstinah za meseca januar, februar in marec leta 1929. Ta zakonski predlog se danes predloži narodni skupščini kot nujen. Vlada je dovolila razne kredite, tako 385.000 dinarjev, oškodovancem

povodom eksplozije v Kragujevcu meseca avgusta t. l. 100.000 dinarjev ministru prosvete za kulturne in nacionalne delavce, 3.500.000 prometnemu ministru za popravilo državnih železnic.

Na podlagi poročila prometnega ministra je vlada odklonila predlog avstrijske oziroma češkoslovaške vlade, da se dovoli pri blagovnem, tranzitnem prometu v Trst Avstriji oz. Češkoslovaški polovično znižanje tranzitnega tarifa.

Za danes zvečer je določena važna seja ministrskega sveta, na kateri se ima obravnavati konflikt ministra dr. Jankovića z radikalnim klubom.

Generalna stavka noštrnih nameščencev v Avstriji.

— Dunaj, 9. dec. (K) Razširjeni akcijski odbor zveznih nameščencev je včeraj popoldne na konferenci sklenil, da prično v ponedeljek ob 6. zjutraj z generalno stavko vsi nastavljeni pošte, brzojava in telefona in nastavljeni carinskega urada na Dunaju. Od ostavke so izvezti nastavljeni humanitarnih zavodov.

— Dunaj, 10. decembra. (Izv.) Vlada je včeraj ves dan vodila pogajanja z zastopniki razširjenega akcijskega odbora zveznih nameščencev. Državni kancelar dr. Seipel je vodil pogajanja z zastopniki do danes 1. ure ponoči. Rezultat pogajanj ni znan. Pogajanja so včeraj trajala vse dopoldne. Ob 15. popoldne so se začasno prekinila in so se nadaljevala ob 18. zvečer do danes 1. ure.

— Dunaj, 10. dec. (Izv.) Danes ob 6. zjutraj so pričeli stavkati vsi nameščenci pošte, brzojava in telefona v Avstriji. Stavka je popolna. Prekinjen je vsak telefonski in brzojavni promet z inozemstvom.

Vesti iz Italije.

Komisar Ciano tolaži Trst z dobrimi časi. — Finančni minister o finančnem položaju Italije. — Italijansko zrakoplovstvo. — Telefon v Julijski krajini v privatnih rokah.

— Trst, 9. dec. (Izv.) Komisar za trgovsko mornarico Ciano je odpotoval v Rim. Ogledal si je pristanišče in njegove naprave, se poslužil o trgovskih in pomorskih razmerah, bil je v Kopru in Trzinu in odšel je s spomeniko, ki vsebuje opis vseh za Trst nujnih potreb. Vodil so ga sam in tja, pozdravljali, nagovarjali in on je odzdravil in odgovarjal tako pač, kakor so storili to doslej še vsi odposlanci iz Rima. Dajal je Trstu poguma, češ da je sedaj na pravi poti razvoja in da ni misliti na kako nazadovanje. Rekel je celo, da je pričakovati, da bo Trst kmalu služil za vzorec trgovskega mesta v Italiji. Ni dvoma, da je prišel komisar Ciano v Trst v glavnem zbog poročil, podanih Mussoliniju o »preporodu in obnovi« Trsta, da se osebnoprepriča, kaj je na stvari in kaj je pričakovati za Trst v bodočnosti. Vlada dobi po Ciano zanesljiva poročila, katera potrebuje v svoji gorenjejadrske politiki. Oni pa, ki slikajo rimski vladi sedanjí trenutni položaj v Trstu preveč rožnato, se utedejo še kesati! Ciano je bil povabljen tudi med fašiste, da jih pomiri. Ogledalo jim je govoril o potrebi discipline.

— Rim, 9. dec. (Izv.) Finančni minister De Stefani je imel v senatu dolg govor o finančnem položaju Italije. On hoče voditi dosledno državne finance z odprtimi kartami. Poslovno leto 1927/28 se je zaključilo dne 30. jun. s primanjkljajem 3 milijard in 41 milijonov in sicer je primanjkljaj za 1 milijardo manjši nego se je namisljalo. V Milanu je dal obljubo za znatno in občutno znižanje pod pogojem, da ne nastopijo mednarodni zapletitaji (Kri??. Primanjkljaj se je povečal tudi radi nestalnega položaja posojil v inozemstvu. V letu 1924/25 računa na primanjkljaj 1 milijarde in 187 milijonov. Politika Italije je politika mira. Ali za vzdrževanje mira je potrebna močna obramba. Stroški za državno obrambo bodo znašali 3 milijarde in 200 milijonov lir. Državna milica stane 25 milijonov. Pri železnicih je bilo v minoli poslovni dobi 374 milijonov izgube. 1. jan. 1923. je bilo železniških nameščencev 222.836, danes jih je 175.000. Železniški in pristaniški promet se je zvišal od 2.350.000 na 3.160.000 ton. Poprečni tečaj delnic od 125 na 160. Italijansko ljudstvo zopet dela. Leta 1920/21 se je zapravilo s štraki 8 milijonov 211 tisoč dnevne meze, od 1. nov. 1922. do 31. okt. letos samo 237.000. Tudi šteti se več in tujski promet se dviga. Finančni minister pričakuje vse naboljše.

— Rim, 9. dec. (Izv.) Italija si hoče poskrbeti močno zrakoplovstvo. Tako se je izjavil general Piccio, poveljnik aeronavtič, napram novinarjem. Izjavil je, da bo v kratkem zrakoplovstvo svetovnega pomena za mednarodne komunikacije v mirnem času kakor tudi izredne važnosti v vojni. Po njegovem mnenju ima Francija najbolj razvito zrakoplovstvo. Vprizoritev v Ameriki je pokazala, kako bo zračno brodogojstvo z lahkoto uničevalo pomorske brodogojstvo. Narod, ki bo imel najsilnejšo zračno armado, bo gospodoval na svetu. Treba bo mednarodnih zakonov za ureditev in omejitve zračne sile. Italija se pripravila na nove čase. Išče pa tudi privatne iniciative in vsodbudla k sodelovanju. Generalu se zdi, da v Italiji vendar še ni prave zrakoplovke zavesti in dolžnost je novinarjev, da jo vrbede.

— Trst, 9. dec. (Izv.) Kakor je znano, hoče rimska vlada telefonsko službo odstopiti privatni industriji. Na vrsto priče za odnajo prva Julijska krajina. Ponudbe sprejema ministrstvo do 31. tm.

Volitve na Angleškem.

Popolen poraz konservativcev.

— London, 9. decembra. (Izv.) Najnovejši podatki o izidu volitev ugotavljajo: Konservativci 254 mandatov, Labour Party 192, liberalci 152 in 15 mandatov neodvisnih. Konservativna stranka je pri volitvah dobila 5.417.000 glasov, delavska stranka 4.470.000 in liberalna stranka 4.255.000. Neodvisni pa 950.000. Volilnih upravičencev je bilo nad 21.213.000, a glasovalo je samo 14.246.000, tedaj dobri dve tretjini. Volitve so prinesle Lloyd Georgevi skupini v liberalni stranki znaten poraz.

— London, 9. decembra. (Izv.) Ker je vlada pri volitvah ostala v manjšini, je primorana danes podati svojo demisijo. Ministrski predsednik Baldwin je prispel iz svojega volilnega okraja in je za danes sklicana seja kabineta. Listi razpravljajo o načelih, kako se ima rešiti vladna kriza. Mogoče je, da poveri kralj voditelju delavske stranke Macdonaldu sestavo vlade. Politiki izključujejo koalicio delavske stranke s konservativci, možna pa je koalicio z liberalci.

Julijska krajina.

— Iz Istre. Jugoslovenskim obrtnikom in trgovcem delajo italijanske oblasti vsakovrstne težave in kjer le mogoče, ustavijo obrtno delovanje Jugoslovenov. Tako so odvzeli široko znanemu gospodu Jakobu Kircu, dolgoletnemu županu v Medulinu, dovoljenje za gostilno, katera je bila v njegovi hiši dolgo vrsto let. Vzrok za to je edino ta, da je g. Kirac zaveden Hrvat, ki pa seveda ne zagreša ničesar proti novim razmeram. Tako bodo sčasoma uničili vse jugoslovenske trgovce in obrtnike v Istri. — V Lovranu so pokopali pred kratkim pom. kapetana Frana Bašana. Pokojnik je ljubil svoj Lovran in si stekel mnogo zaslug za njegov procvit. H pogrebu je prihitelo mnogo ljudstva z vseh strani. Občinska oblast je junjsko zabranila hrvatske napise na žalnih venčih. — V Zarečju pri Pazinu je prišel za učitelja neki italijanski duhovnik, ki ne zna niti besedice hrvatski. Kakšen je pouk v šoli, si lahko mislimo. Otroci nočejo več posecati sole. Težka je gospodarska kriza po vseh naših občinah ali izterjujejo se davki brez vsake obzirnosti. Popisali so vso živino in zagrozili, da, ako kmetje takoj ne plačajo svojih davkov, jim zarubijo vso živino. — K sodniji v Ilirski Bistrici je priključena občina Matulje in ves podgradski sodni okraj. Tu se je nabralo toliko gradiva, da poslujoča sodnika ne vsta, kje in kaj bi začela, ker ne moreta opraviti dela, katero je vršilo prej sedem sodnikov. Vse je narobe in kmetje prihajajo iz daljnih krajev v Ilirsko Bistrico nejevolni, odhajajo pa naravnost razjarjeni, ker treba čakati ure in ure in nazadnje čestokrat oditi, ne da bi kaj opravili.

— Z Gorjkega. Gonja proti gorjskemu nadškofu dr. Sedeno se nadaljuje v vedno silnejši meri. Te dni so zadržali proti njemu fašisti z zahtevo, da mora takoj odstopiti. Tržaški »Picolo d. S.« poroča sedaj, da se namerava gorjski nadškof umakniti. Pristavlja pa iz predvidnosti

svojem poročilo vprašal. Mislimo vendar, da nismo se tako daleč, da bi morlo par pouličnih junakov pregnati nadškofa z njegovega visokega mesta! Kaj pa naj bi rekli v takim slučaju o stališču Vatikana napram škofom v Italiji. — O ljubljanskem škofu dr. Jegliču poročata isti vir, da se je mudil na povratku iz Rima v Vipavo, kamor se je pripeljal z avtomobilom, kakor je to ugotovil podprefekt Nicolotti. V vipavskem župnišču se je vršil sestanek duhovnikov iz vse vipavske doline, ker spada še vedno pod ljubljansko škofijo in je vsled tega imel škof Jeglič pravico, da je sklical vipavske duhovnike na sestanek. Tržaški list dostavlja seveda, da je bil ta sestanek bol političen, kakor pa duhovni. — V Gorici se bodo vršile v kratkem občinske volitve. Čas za reklamacije je določen do 15. tm. — Na gorjskem gradu postavilo velik spomenik »italijanski zmagi« v svetovni vojni. Sestavljen je v vseh vrstah poseben odbor. — V prostorih gorjskega političnega društva »Edinosti« je izvršila politična hišna preiskava. Nad eno uro so brskali agencije in vse premetali, dokazov za iredento, katere so iskali, pa niso mogli najti. Da niso odšli baš prazni, so odnesli s seboj nekaj brezpomembnih papirjev. — V sili kraljeve komisije v Vidmu se je dovolila vpojenim učiteljem bližje gorjske dežele izredna podpora za leto 1923. — K odstavitvi župana Pirca v Vojsčici na Krasu navaja uradni dekret, da je bil odstavljen radi tega, ker je deloval v protidržavnem smislu, ni vršil svojih predpisanih dolžnosti in je skušal ovirati delovanje javne oblasti. Vedno jednaki neutemeljeni očitki!

Občinske volitve v Gornjem Logatcu.

Sijajna zmaga jugoslovenske misli pri občinskih volitvah v Gornjem Logatcu. JDS 6 odbornikov. SLS 3 odbornike.

Po neuspehih pri občinskih volitvah na Raketu in drugih obmejnih občinah logaškega okraja, kjer so se vršile občinske volitve, se je SLS s poudarjeno silo vrgla na občinske volitve v Gornjem Logatcu, ki so se vršile v nedeljo dne 9. t. m. Že ves mesec pred volitvami se je vršila tiha, toda tembolj srdita borba med obema strankama. Vsako nedeljo so se vršili shodi ene ali druge stranke. Kot prva je vložila svojo listo SLS, druga pa JDS. — Tako so bile tudi skrinjice. Že na predvečer so se delili po hišah razni tiskani lističi s prav zanimivo lokalno vsebino. Drugi dan pa so bili plakati po vseh hišah s sledečo vsebino: »Volilci, skrivite za to, da se uresniči svetopisemski izrek — prvi bodo zadnji — zadnji pa prvi.« No, volilci so tudi storili svojo dolžnost. Volilnih upravičencev je bilo 240 — od teh se je udeležilo volitev 201, t. j. 83 %. Za SLS je bilo oddanih 76 kroglic — za JDS za 125. JDS si je priborila torej 6 odbornikov — SLS pa 3. — Od JDS so izvoljeni: Miroslav Pupis, 2. Ivan Rihar, 3. Ivan Marinko, 4. Ivan Petek, 5. Fran Tavzes, 6. Fran Dolenc.

Občina Gornji Logatec je štela pred vojno do 1000 prebivalcev in je volila 18 odbornikov. Z izgubo Novega sveta, ki je pod Italijo, jih šteje še okroglo 600 in voli sedaj samo 9 odbornikov. V prejšnjem občinskem odboru so bili trije pristaši SLS; kakor sedaj.

Politične vesti.

— Govorice o koalicijski s klerikalci. Beogradsko »Vreme« poroča: »V tako težki situaciji so tako v vladi kakor v radikalnem klubu jeli misliti na nove orientacije. Preiskuje se že teren pri nekaterih opozicijskih skupinah in delajo se poskusi za ustvarjanje nove koalicio. V kombinaciji sta dve koalicio — z demokrati in s klerikalci. Kombinacija s klerikalci ima mnogo več pristašev in o nji se resno govori tudi o vrhovnih radikalne stranke. Smatra se, da bi koalicio s klerikalci pomenila en korak naprej k rešitvi državnega temeljnega problema, dočim bi koalicio z demokrati značila povratek v stanje radikalno-demokratske vlade. V radikalnih vrstah so mnenja, da je sporazum s klerikalci mogoč brez revizije ustave. Klerikalci zahtevajo avtonomijo Slovenije. Ta se po mišljenju radikalnih politikov lahko doseže na način, s katerim se ne bo kršila ustava. S klerikalci se že vodijo pogajanja, in nekateri radikalni poslanci so že zahtevali od njih, da formulirajo svoje zahteve in jih predložijo ministrskemu predsedniku Pašiću. Toda klerikalni poslanci tega niso mogli storiti, ker ni dr. Korošca v Beogradu (on je še vedno bolan), a tudi sicer se malo število poslancev nahaja v Beogradu. Zato so klerikalci vodili samo bolj informativne razgovore in so o vseh poročali svojem glavnemu odboru in dr. Korošču.« — Kakor smo informirani, ni misliti, da bi prišlo do koalicio med radikalni in klerikalci. Za enkrat bodo radikalci skušali nadaljevati še naprej svojo dosedajšnjo politiko, ne da bi stopili v kakšno novo koalicio.

— Radić in Stambolijski. Bivši bolgarski poslanik v Beogradu Kosta Todorov je dal »Beogradskim Novostima« te-le interesantne podrobnosti o poskusih Stjepana Radića, da vpreže v svojo politiko pok. bolgarskega ministrskega predsednika Stambolijskega: »Radić je trikrat poskusil, da se nam približa. Pr-

viš je poslal svoje zaupnike k meni v Beograd, ko sem bil še poslanik. Jaz sem tem posredovalcem izjavil, da sem bolgarski poslanik, akreditiran pri Nj. Vel. kralju Aleksandru, z g. Radićem bi se mogel pogajati samo v tom slučaju, ako bi on postal ministrski predsednik. Drugi poskus je Radić izvršil avgusta meseca 1921, ko je pokojni Stambolijski bil na letovisku na Bledu. Posredovalec je bil neki član Sokola, ki je izjavil, da je Radić pripravljen, da pride na Bled ali da se s Stambolijskim sestane v inozemstvu, n. pr. na Dunaju. Tretjič je skušal Radić priti z nami v zvezo v času znanega jugoslovensko-bolgarskega spora, o katerem se je razpravljalo pred Društvom narodov. Bil sem takrat v Londonu. Neki industrialec je v Radićevem imenu prišel k meni ter mi izjavil, da bi Radić rad stopil v pogajanja z bolgarsko vlado. Ko sem bil kasneje pri Stambolijskem, je le-ta rekel Radićevemu odposlancu: »Jaz se čudim vašim idejam. Mi smo svobodna država, a vendar zahtevamo ujednjenje, a vi ste ujednjeni, pa zahtevati sedaj razhod in ločitev.« Radić je kasneje še skušal navezati stike s pok. Daskalovim, a ko mu tudi to ni uspelo, je kasneje opustil vse nadaljne poskuse.

— Vesti o okupaciji Soluna. Rumunski listi poročajo, da bo Jugoslavija v slučaju, da bi dogodki na Grškem razrušili ravnotežje na Balkanu, dobila vojaško mislio in zasedla s svojo vojsko Solun. Tej vesti se že na prvi pogled vidi, da je tendenciozna. Slične vesti so se že opetovano širile iz Bukarešte.

— Opozicijski blok. Muslimanski klub je včeraj dopoldne imel v skupščini sejo, na kateri je razpravljal o političnem položaju in o ostalih vprašanjih, ki so v zvezi s sedanjo parlamentarno situacijo. V glavnem je klub razpravljal o pogojih in eventualni ustanovitvi opozicijskega bloka.

— Posvetovanja Hakenkreuzlerjev na Dunaju. Kakor poročajo nemški listi, so se vršile te dni na Dunaju shod nemških, avstrijskih in češkoslovaških Hakenkreuzlerjev. Zadržne sta zastopala nemška poslanci iz češkoslovaške republike Jung in Knirsch. Predmet posvetovanj so tvorile strankine zadeve, zlasti se je ugotovilo, da v Nemčiji številu Hakenkreuzlerjev pojema, kar neugodno vpliva vsekako tudi na bojevitost Hakenkreuzlerjev izven nemške republike. Tako n. pr. so češki Hakenkreuzlerji od dne do dne bolj ponižni in krotki. Zanimivi pa sta dve brzojavki, ki sta bili z omenjenega shoda odposlane. Glasila se dobesečno tako-le: »Adolf Hitler, Landsberg am Lechvezelnze: Zborovalci in prvi bojevniki zagotavljajo svojo neomahljivo vernost. Narodni socialisti Velike Nemčije Schulz, Proding, Jung, Knirsch.« »Ekselenci generalu Ludendorffu, Monakovo, Ludwigshöhe: V neomahljivi vernosti velikomemski narodni socialisti. Zopet isti podpis. »Neues 8 Uhrblatt« sodi, da nameravajo narodni socialisti prenesti svoje delovanje v Avstrijo, ker na Nemškem ne morejo več spletkariti.

Protestna skupščina akademske omladine.

Meddruštveni odbor je sklical včeraj ob 12. uri v zbornici tukajšnje univerze protestno skupščino akademske omladine proti batnanju in sabljanju akademske omladine, proti zasedbi beogradske univerze od strani beogradske žandarmerije in proti za sedbi zagrebške univerze od strani zagrebške policije. Skupščina se je udeležili v velikem številu slušatelji vseh fakultet. Soli dami s svojimi stanovskimi tovariši in v globoki zavesti, da gre za vitalne interese celokupne jugoslovenske akademske omladine, so akademiki ljubljanske univerze napolnili zbornico, da izrazijo svoje ogorčenje radi kršitve temeljnih pravil in akademске svobode. Zborovanje je otvoril v imenu meddruštvenega odbora predsednik cand. med. Stanko Tomšič, ki je poudaril namizno zvezo in omenil namen skupščine. Za predsednika je bil izvoljen g. Šauer, na kar je sledil referat S. Tomšiča o incidentu na beogradski in zagrebški univerzi. Akcijski odbor beogradske omladine je pozval obnovo atvo na veliko protestno zborovanje v hostelu »Slavija«, ki bi se bilo moralo vršiti v nedeljo dne 25. novembra. Za prej so hoteli akademiki sklicati protestno skupščino proti terorju sedanje bolgarske vlade in proti osvoboditvi morilcev Rajka Daskalova in Vorovskega, in sicer na univerzi. Ker pa jim je rektor to zborovanje zabranil, so hoteli protestirati izven univerze. Dasi po zakonu zborovanja v zaprtim prostoru ni treba naznatihi policiji, je akcijski odbor pravnočasno obvestil policijo, ki je skupščino dovolila. Šele 24. novembra zvečer je policija sklenila, da zborovanje prenove in se sporočila to ustretno članom akcijskega odbora. Ker pa ni bilo nimenega obvestila o preprečitvi, so je akademika omladina zbrala ob dvh popoldne v velikem številu v hotelu »Slavija«. Skupščina se je pridružila tudi mnogo občinstva. Policijski agenti, ki so stikali med zborovalci, so telefonično obvestili policijo, da je skupščina impozantna in da je brez žandarmerije ne morejo razgnati. Zato so zahtevali, naj jim polijejo oblasti na pomoč obozoroženo silo. Kmalu na to, ko skupščina še ni bila otvorena, se je pojavil s ene strani odred žandarmerijske pehote, z druge pa konjenice. Oba odreda sta ohknila hotel. Član vračarskega okraja je vdril s odredom orožnikov in agencov v hotel in pozval navzoče, naj se razidejo češ, da je policija skupščino preprevala. Akcijski odbor je zahteval pismeni odlok, ki ga pa ni dobil, in zato je bil v navzočnosti policije izvoljen predsednik, ki je otvoril skupščino. V istem hipu pa se je začelo povelje: »Idri kundački svojega čilila, majku im njihovu, da im pokasemo, da

je zbor zabranjen (ključ: smota, škandali). Oroščiki niso čakali, da se jim dvakrat zapove, nego so začeli s kopitimi lomiti akademsko rebra. Vsem navzočim je bilo jasno, da je stvar resna in da je pojasnila ne bodo nič pomagala. Zborovalci so začeli v paniki bežati, razbijali so okna in vrata, da bi se čim prej umaknili oroščiki kopitom. Komaj pa so prišli na ulico in mislili, da so rešeni, ko je navali na njih konjenica, ki je začela udarjati po akademskih zgradbah. Ker je bila akademsko omladina na barbarski način napadena in pretepana, je začela bežati po bližnjih ulicah, da bi čim prej prišla do univerze. Toda oroščiki so jo prehiteli, obkolili obe univerzi in niso pustili nikogar, da se jim približa. Tako je bila pogazena avtonomija univerze.

Drugače dne je bil sklican protestni shod na univerzi, toda sedaj ne več proti reakciji in terorju v Bolgariji in proti osvoboditvi morilcev Daaskalova in Vorovskega, nego proti nedopustnemu postopanju policije napram akademiki. Zborovanje na univerzi je bilo izborno obiskano. Sprejeta je bila resolucija, ki bo izročena opoziciji v narodni skupščini kot protest proti takemu brutalni kršitvi akademске svobode. Druga resolucija je bila poslana vsem univerzam v naši državi, da bodo tudi one vedele, kako nekulturno se je postopalo z beogradskimi akademiki. Resolucija enake vsebine so pošle tudi internacionalnemu združenju akademikov, da bodo vsi akademiki širom sveta poučeni o načinu, kako se postopa pri nas z akademsko omladino in kako se zatira svobodna misel akademске omladine.

Referat naglašja, da današnja protestna skupščina nima namena razpravljati o moti ali morebitnem političnem ozadju, ki se krije za tem nekulturnim činom, nego hoče samo protestirati proti kršitvi akademске svobode, proti brutalnemu napadu na avtonomijo univerze in proti nečloveški postopanju z akademsko omladino. S tem, da je oroščiki pretepani akademiki in obkolili univerzo ter zavržili akademski dostop do nje, so bile pogazene temeljne pravice akademске omladine. Neke silence se je prišlo tudi v Zvečer, kjer je policija všla na univerzo, kjer so se imeli vršiti volitve v akademsko odborno društvo. In kdo nam more garantirati, da se nekatera lepega dne ne zgodi isto tudi s ljubljanskimi akademiki. Zato je dolžnost celokupne akademске omladine, da solidarno in odločno nastopi proti takemu nekulturnemu postopanju v njeni pravici in vmešavanju v njeno svobodno življenje.

Referat je bil sprejet z velikim odobravanjem in nagostjo so se žili medijci ogovornici. Za Tomičem so nastopili še drugi govorniki, ki so v bistvu zahtevali isto. Avtonomijo univerze in svobodo, ki jo uživajo akademiki po vsem kulturnem svetu, je treba energično in z vso odločnostjo braniti. Življana, mestoma zelo burna debata se je razvila potem, ko je zastopnik radikalnega akademskega kluba »Slovenski list« razglasil miselnost izjavo, v kateri so klub načelno sicer priključili protestu, v kolikor je v tem slučaju sploh mogoče govoriti o kakršni akademске svobode, pridržuje pa si sodbo o incidentu samem, kjer je šlo za del beogradске akademске omladine, ki je zborovala izven univerze in v nezgodnosti civilnega prebivalstva. Ker so bili duhovi precej razburjeni, je povzročila ta izjava mnogo žuma. Končno se je posrečilo oasistiti, da protestna skupščina nima niti nameravati s predhodno nastano, nego da hoče protestirati samo proti dejanski kršitvi akademске svobode od strani oroščike in policije. Da pa se je to res zgodilo, priča najbolje stališče, ki ga je zavzel rektor beogradске univerze s tem, da je dovolil protestno zborovanje na univerzi. Na predlog in splošno željo je predsednik zaključil debato, na kar je bila prečitana ta lo

resolucija:

Gospodu ministru za notranje zadeve v Beogradu.

Celokupna akademska omladina univerze kraljevine SHS v Ljubljani, zbrana dne 9. decembra 1923 v zbornici univerze v Ljubljani, ugotavlja, da se proti njenemu demokracičnemu življenju delati med ljudstvom ene države pravne razlike. Razširjena pravna svoboda, ki je garantirana akademikom, je tako minimalna koncesija avtonomiji vsakega posameznega državljanca, da omladina zahteva to svobodo tudi za ostalo ljudstvo, od katerega ne sme deliti intelektualna nobena izjemno pravno stanje. Dokler pa ta idealna zahteva ni dosežena, vztraja akademska omladina pri svoji stari pravici, ki ji je zagotovljena v vsem kulturnem svetu, pri pravici, da se univerza upravlja sama, da je ta zavod avtonomni kompleks, v katerega ne smejo posegati organi izvršilne politične oblasti.

Radi tega odločno protestiramo proti nastopu beogradске žandarmerije, ki je dne 25. novembra t. l. s puškimi kopiti batistala in potegnilimi sabljami pretepla beogradsko akademsko omladino in ji zasedbo zabranila dostop na univerzo.

Nadalje odločno protestiramo proti nastopanju zagrebčske policije, ki je o priliki volitev v Jugoslovensko akademsko odborno društvo všla na univerzo kraljevine SHS v Zagrebu.

Konstatiramo:

1. da je beogradska žandarmerija s svojim činom kršila obstoječe zakone;

2. da je zasedbo kršila avtonomijo univerze in

3. da je isto i zagrebška policija s svojim nastopom kršila njeno avtonomijo.

Zato zahtevamo, da g. minister za notranje zadeve

1. uvede preiskavo in kaznuje krivce,

2. da izda naredbo, a katero se končno veljavno uredi postopanje žandarmerije, odnosno policijskih oblasti napram akademikom, kakor je to urejeno v ostalih kulturnih državah, in s katero se zagotovi avtonomija univerze v naši kraljevini.

Soglasno in z velikim odobravanjem urejeto resolucijo izročil danes posredno deputat akademikov na pokrajinski uradi za Slovenijo, da jo odpošlje na nadležno mesto. Od glasovanja se so vzdržali samo avtorji člani radikalnega kluba »Slovenski list«.

Ob 13. je predsednik zaključil skupščino in udeleženci so se mirno razšli po mestu.

Prosveta.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.

Začetek ob 8. uri zvečer.
Torek, 11. decembra: Zaprti.
Sreda, 12. decembra: Danes bomo ti. Red P.
Četrtek, 13. decembra: Nju Izven.
Petek, 14. decembra: Mogočni prstan. Red E.
Sobota, 15. decembra: Ob 3. popoldne: Judit. Dijaška predstava.

Nedelja, 16. decembra: Ob 3. popoldne: Ugrabljeni Sablince. Ljudska predstava.
Zvečer ob 8. Heda Gabler. Izven.
Ponedeljek, 17. decembra: Nju. Red C.

OPERA.

Začetek ob pol 8. uri.
Torek, 11. decembra: Aida. Red C.
Sreda, 12. decembra: Nikola Šubic Zrinski. Red D.
Četrtek, 13. decembra: Gosposvetski sen. Red A.
Petek, 14. decembra: Zaprti.
Sobota, 15. decembra: Mignon. Oostu je ga. Wesel - Polla. Red F.
Nedelja, 16. decembra: Tosca. Izven.
Ponedeljek, 17. decembra: Zaprti.

Nedeljska uprizoritev Poescljevih »Carobnih gosli« v Slovenskem marionetnem gledališču je dosegla velik uspeh. Pri obeh predstavah je bila dvorana napolnjena in lučke so žele bučno pohvaliti. »Carobne gosli« so prava vzor izra lutkovnega gledišča. Dan in noč, solnce in luna, jarke in prajane barve, kmetška hiša in dvor, vse, vse se tu preliva v harmonično akorde in fina godbenost preveva vsa dejanja, ki so končno pretečilo po vseh burnih prijetljajih v visoko modrovanje duha gora: da naj nikdo ne leta previsoko, temveč živi, kot mu je bilo naklonjeno od njegovega rojstva... Izvajanje je bilo zelo dobro in je presenečalo. Prav tako je treba pohvaliti godbo klavirja in violine, ki je s svojimi izbranimi sporedom (Haidnova »Serenada«) prav primerno soglasala z igrjo na malem odru. Vedno bolj uvidevamo nujnost potrebe tega gledišča, ki nam s svojo čarobno mišnostjo in pravilnostjo, ki jo ogrinja diha prave umetnosti, utegne postati pravo zatočišče, ne samo deci, temveč tudi odraslim.

Ljudska visoka šola v Ljubljani.

V nedeljo dne 10. t. m. je priredila ljudska visoka šola predavanje v tekoči sezoni. Predaval je g. univer. profesor inž. J. Fočster o strokovnem šolstvu (etični vidiki pri izbiri poklica). Zbornična dvorana univerze je bila do zadnjega kotička polna. Gospod predavatelj je uvodoma podal nazorno sliko in statistiko celokupnega sedanjega šolstva v Sloveniji s posebnim oziranjem na strokovno šolstvo, nakar je prešel na problem strokovne šole. Poudaril je dejstvo, da ima strokovno šolstvo pri nas beležiti v zadnjih 20 letih razveseljiv razvoj in lepe uspehe — veran dokaz, kako dobro pojmuje posameznik in celokupnost važnost teh institucij za narodno gospodarstvo. Nas vse preveča želja, tako je rekel g. strokovnjak, da bo naša država krepka, bogata in velika; toda predpogoj temu tvorijo bogato razvita industrija, kajti država brez lastne močne industrije in obrti ostane večna kolonija onih držav, ki ji v tem oziru prednjačijo in prodajajo potrebne industrijske izdelke. Na uresničenju tega predpogoja delujejo naše strokovne šole z vzgajanjem naraščajoč, ki ima kasneje sodelovati na zdravem razmahu gospodarskega življenja naroda. Naloga strokovnih šol ni nikakor izčrpana s podajanjem strokovnega znanja učencem, temveč morajo istim buditi veselje in navdušenje za delo. Slihernemu delavcu treba je vzgajati značaj, da bo vršil svoj poklic vestno, točno in natančno, navačati ga je k samovzgoji, da se zna res socialno uvrstiti v življenje narodne zajednice. Ne zadostuje, da odgovarja delo le strokovno, znanost, temveč treba za je tudi podkovitost, navezati na značaj. Zato pa spada v strokovne šole življenjske nauke kakor ga je že vplelala Nemčija. Današnes trpi pri nas ročno delo na podcenjevanju in to po zaslugi inteligence, ki se večkrat niti ne zaveda, da je vse ono, kar potrebuje za vsakdanje življenje, produkt pridnih rok, produkt ročnega dela. Poleg življenjskega nauka zavzemaj v strokovni šoli odlično mesto tudi pouk o prirodi. Slednja je vir neizčrpljivih sil, harmonija zakonitosti in točnosti, in kot taka vpliva globoko etično na učenca, če stoji z njo v stalnih stikih. Ker temelji sliherna kultura na čim večjem razvijanju sil, odkazati moramo posamezniku v življenju ono mesto, ki mu gre po njegovi nadarjenosti in njegovega nagnenju. Naše gospodarske ustanove naj začenejajo vendar enkrat z ustanavljanjem poklicnih posvetovalnic, ki nas bodo podpirale pri reševanju problema poklicnega izbiranja. Tu naj sodeluje i ljudskošolski učitelji, ki najbolj pozna svoje učence. Ker je naša država mlada, se nahaja naša industrija komaj v skromnih početkih. Nadprodukcije absolutov strokovnih šol pri nas nimamo zasnovanih — in to ni v interesu industrije in obrti. Poštena konkurenca je potrebna za razmah industrije na domačih tleh, če hočemo paralizirati uvoz tujih industrijskih izdelkov v našo državo. Za zamislivo predavanje je bilo občinstvo g. predavatelju iskreno hvaležno. Pri debati so izrazili nekateri željo, da priredi Ljudska visoka šola čimprej slično predavanje o trgovskem šolstvu, o ženskem obrtnem šolstvu in o ženski vzgoji. Vsa dosedanja predavanja Ljudske visoke šole so bila jako številno obiskana. To dejstvo potrjuje dovolj jasno, kako potrebna je navedena institucija za naše kulturno življenje.

— Boris Godunov v Trstu. Slovečo rusko opero »Boris Godunov«, delo mojstra Mussoleskega, vrhunar v Trstu v soboto, »Rovisa« predstavlja Zelenki, umetnik najboljšega imena, pridobljenega po prvih svetovnih odlik.

Glasbeni vestnik.

Velik koncert »Lisinskega« v Beogradu. (Beograd, 10. dec. Izv.) V narodnem gledališču je bil sinoči veliki koncert zagrebčkega pevskega društva »Lisinski«. Koncertu je prisostvovala tudi kraljica Marija z vsem dvornim spremstvom. Koncert je bil mnogoštevilno obiskan, prisostvovalo mu je vse elitno in kulturno beogradsko meščanstvo. Uspeh je bil sijajen. »Lisinski« je bil pri nastopu in pri vseh izvajanih točkah viharno aklimiran.

K današnjemu koncertu. Na koncertu, ki se vrši v ponedeljek dne 10. t. m. ob 8. uri zvečer v filharmonični dvorani na korist Dečjeja in materinskega doma kraljice Marije v Ljubljani in katerega priredita operni baritonist dr. Aleksander Rigo in kons. prof. pianist Janko Ravnik, so na sporedu sledeče točke. Pri prvem nastopu poje dr. Rigo Adamičević »Nocelj je svetla noč«, Ravnikovega »Vasovalca«. Skerjancovo »Vizijo« ter Lajovičeve »Svetlo noč« in »Pesem starca«. Druga točka obsega Brahmsovo pesem »Sam na polju«, Mahlerjevo »Odmri sem za svet«, znamenito Loejevo balado »Pevce Tome«, Schubertovega »Atlasa« in slavno znano Wolfvo »Lovec podgan«. Pri tretjem nastopu poje dr. Rigo Straussovo »Ljubceze«, Frankov Nokturno, Debussyjevo »Mandolino« ter »Podoknico« in »Vojvoda« iz Mussorgskijevih »Smrtih plesov«. Točke so zelo skrbno izbrane ter tvorijo interesantno varijacijo. Na klavirju spremlja pevca prof. Janko Ravnik, ki je znan kot eden najboljših naših klavirskih spremljevalcev. Pričakujemo, da bo koncert v vsakem oziru uspel in so za istega vstopnice v predprodaji v Matični knjigarni.

Turistika in smort.

INOZEMSKJE NOGOMETNE TEKME. — Dunaj, 9. dec. (Izv.) Danes so bile zaključene prvenstvene nogometne tekme. Prvenstvo je bilo priznано »Amaterjem« (18 točk), na drugem in tretjem mestu sta »Rapide« in »Simmering« (16 točk). Med Vienne in Sportklubom je potrebna še odločilna tekma. Včerajšnji rezultati: Amaterji: Ostmark 6:1, Vienne: Hakoah 1:1 Herta: Slovan 2:0.

Budimpešta, 9. dec. (Izv.) Rezultat odločilne prvenstvene tekme med MTK: UTE 2:0. Tekmi je prisostvovalo 20.000 gledalcev.

Praga, 9. decembra. Slavija je potolka s kombiniranim moštvo nogometno društvo »Nusle«. Rezultat 7:1. Sparta kombinirano moštvo mesta Prage 5:0. Sparta je elegantno igrala. Slavija: Viktorja (Plzen) 8:1.

Proslava 10letnice kolesarskega kluba »Hirleja«.

Eno naših najstarejših in najagilnejših športnih društev »Kolesarski klub Hirleja« je praznovalo te dni 10letnico svojega obstoja. Po zaslugi idealnih in odličnih športnikov, predvsem g. J. Gorca, bratov Stoparjev, majorja Jakliča, Ogriina, Rebolja, Simenca, Gorjanc in drugih je bilo društvo ustanovljeno leta 1913. s namenom, da nudi športno stremeči mladini udetovstovanje na polju kolesarstva, ki je bilo takrat med Slovenci že precej razširjeno. Takoj že od svojega obstanka dalje se je imel klub boriti z velikimi težkočami in ovirami. Ali ni upadel pogum nesebičnim športnikom. Z neumornim delom so dvignili svoj klub na paralelno višino z mednarodnimi klubi in dosegli, da se njega sloves ni razširil samo doma, temveč tudi v tujini.

Vojna je naravno uničila delovanje kluba, ali takoj ob prevratu je društvo nanovo oživel. Takoj po prevratu se je zopet zbral stara »garda«, poživljena z mlajšo generacijo in tekem kratke dobe je stal klub na predvojnem nivoju. Vrstila se je dirka za dirko. Povsod na domačih tleh in v tujini so Slovenci odnesli če že ne prva, vsaj častna mesta.

Letos ob priliki svoje desetletnice je klub priredil takozvano »Zvezdno dirko«, katere so se udeležili tudi bratski hrvaški klubi; oficijelna proslava 10letnice pa se je vršila v soboto 8. t. m. Omenjena dne se je vršila ob 10. popoldne v srebrni dvorani hotela Union slavnostno zborovanje, ki so se ga udeležili s svojimi zastopniki vsi ljubljanski športni klubi.

Zborovanje je otvoril predsednik »Hirleja« g. Albin Šiškovič s pozdravnim nagovorom na navzoče, nakar je po kratkem pozdravu in referatu g. Gorjanc povzel besedo talnik kluba g. Vinko Bar, ki je izjavil: Kolesarski in motociklistični klub Hirleja obhaja danes svojo 10letnico. Desetletnica v razvoju življenja ni veliko, a v razvoju športa, predvsem kolesarskega, pomeni to mnogo. Kolesarstvo je eden najstarejših športov v Ljubljani in je bilo razvito že pred 25 do 30 leti. Ustanovljen je bil tudi kolesarski klub, do katerega pa so imeli dostop samo »izvestni« krogi. Društvo je imelo svoje lastno dirkališče, lasten klubski lokal, a je sčasoma popolnoma propadla. Po zaslugi bratov Stoparjev, J. Gorca, Ogriina, Kramarja in drugih se je kolesarski šport posebno razvijal. Delovalo je istočasno tudi kolesarsko društvo Ljubljana, ki pa je istočasno propadla in ustanovilo se je novo kolesarsko društvo »Hirleja«. Društvo je že takoj po svoji ustanovitvi beležilo lepe uspehe in po dveh letih si je njega član Ogriin priložil prvenstvo v dirki »Rund um Orze« (85 km). Klubsko delovanje se je širilo bolj in bolj, njega dirkali so se udeležili vsi večji in manjši dirki in priborili tako klubu mnogo laurik. Vojna je žal uničila vse športno gibanje.

Po vojni pa se je sestel opet stari odbor, ki je že leta 1919, priredil prvo dirko Ljubljana-Vranksko-Ljubljana. Klub pa je razširil tudi svoje delovanje na pokrajino in sicer z velikim uspehom. Kasneje se je ustanovila tudi motociklistična sekcija, ki je tekmovala tudi za prvenstvo Slovenije. »Hirleja« je stopila nadalje v stik s hrvaškimi klubi, društvi in njena zasluga je, da se je ustanovil »Jug. kotarski Savez«. Organizirane so bile prvič

tudi takozvane »Zvezdne dirke«, pri katerih tekmuje osem do deset klubov istim ciljem. Po vojni se je klub udeležil tudi tekmoval v inozemstvu, kjer si je priložil častna darila. »Zvezdna dirka« Ljubljana-Krka-Višnja gora-Ljubljana-Bied, ki so se je udeležili tudi Hrvatje in katere so je vršila ob priliki proslave 10letnice, je donela velik moralčen in materijalen uspeh. Omenjam se med drugim, da je klub ob vrhliki raznih športnih tekmovalj vedno stavljal svoje moči društvom na razpolago. Za tem je bilo slavnostno zborovanje zaključeno.

Zvečer se je vršila v Mestnem domu športna veselica, pri kateri so bile zmagačcem razdeljene nagrade. Goste je pozdravil podpredsednik g. Gorjanc, na kar se je ob sviranju godbe »Zveze jug. železničarjev« razvila animirana zabava. H koncu pripominjamo, da so se pri tekmovalnih odlikovalih in želti trumfe predvsem dirkači Rebolli, Ogriin, Šiškovič, Šolar, Komatin, Zanoškar, brata Bar in drugi. »Kol. klubu Hirleja« čestitamo k njegovi proslavi.

Povodenj na Dolenjskem.

Dasi ne tako težko, je vendar poroden prizadela tudi našo hribovito Dolenjsko. Sreča, da nima ta delj Slovenije večjih rek in pogoja, kajti sicer bi bile vode tudi na Dolenjskem povzročile ogromno škodo. Tako pa so izostale večje poplave, ki jih povzročajo reke, kadar izstopijo iz bregov, ali pa hudourniki, kjer se zbirajo velike množine vode z visokih gora. Ne glede na ugoden teren pa nudi tudi Dolenjska pravo sliko narasle vode. Dočim je v Šmarji in na Grosupljem voda že padla in samo še močvirna tla pričajo, da je povodenj deloma obiskala tudi te kraje, predstavlja kotlina med Žalno in Malo Loko splošno jezero. Na obeh straneh železnice so travniki in njive globoko pod vodo. Mota in voznja po polju je izključena. Ljudje si pomagajo na ta način, da hodijo po svojih opravkih daleč okoli čez hribe. Položaj te okolice je tembolj kritičen, ker ni v bližini nobene reke, da bi mogla vode odtekat. Ogromno jezero bo stalo tako dolgo, da zemlja sama popije vso vodo. Pri vlažnem zraku in hladnem podneblju se lahko ta proces zelo zavleče. Od Višnje gore dalje se vidijo neprestano sledovi velike povodni. Mala rečica, ki teče po tej dolini proti Zatični in St. Vidu, je močno narasla in preplavila vso nizavo ob železniški progi. V Višnji gori manj, v Zatični in St. Vidu ter dalje do Radohove vasi pa pokriva voda obsežne komplekske rodovitne zemlje. Ker tudi v tej dolini ni nobene večje reke, stoji voda že več dni v istem položaju. Promet od vasi do vasi se vrši večinoma peš čez okoliške hribe. Po dolini pa je mogoče hoditi samo po železniškem nasipu, ki je k sreči tako visok, da voda ni nikjer dosegla proge.

Težje posledice bo imela povodenj dalje od St. Lovrenca ob Temenici. Reka Temenica je poplavila vso ozko dolino od St. Lovrenca mimo Vel. Loke do Trebnjega in deloma tudi dalje do izliva v Krko. Tu je že opaziti velikanako moč narasle vode. Določna cesta je mestoma porušena, pota so tako razsejana, da je promet težak ali pa sploh nemogoč. Ljudje sede večinoma doma in le v slučaju nujne potrebe hodijo po ovinkih od vasi do vasi. K sreči stoji v teh krajih hiše in gospodarstva poslopja večinoma v podnožju gričev tako, da jih voda ni mogla doseči. Izvzeti so seveda mlini in nekatere druge stavbe ob vodi, ki so sedaj kakor mali otoki sredi splošnega jezera. Mestoma je napravila povodenj veliko škodo s tem, da je poplavila in odnesla stavebni les, porušila deloma nekatera poslopja in pokvarila mnogo poljskih pridevkov, zlasti sena, kjer je seveda ležalo tako nizko, da ga je voda dosegla. Kolika je škoda na cestah in potih, bo razvidno šele tedaj, ko bo voda izginila. Največ so seveda trpele njive in pašniki, ki so še sedaj pod vodo. Tu bo povodenj gotovo zapustila mnogo peska in blata in debela plast bo pokrivala ozimino in travo.

V splošnem pa Dolenjska ni tako hudo prizadeta, kakor Gorenjska in drugi kraji ob večjih rekah. Glavno vprašanje je sedaj, kakšno bo vreme. Ako bo še nadalje deževalo, lahko postane povodenj katastrofalna tudi za Dolenjsko, kajti vode se je nabralo že toliko, da nima kam odtekat. Neobhodno je torej, da preneha deževati. Z druge strani pa se je bati še večjega zla. Če se namreč ne bo zjnil, ni izključeno, da bo temperatura znatno padla, kajti zima sredi decembra ni redek pojav. V tem slučaju bi voda zamrznila in tam, kjer je sedaj jezero, bi se pojavila debela ledena skorja, pod katero bi bila uničena ozimina in trava. Rž in pšenica, ki sta glavni pridelek našega dolenjskega kmeta, bi bila za prihodnje leto uničena in sicer v krajih, kjer je zemlja najbolj rodovitna. Površina zasejaneja polja, ki je sedaj pod vodo, ni na prvi pogled tako velika, vendar pa se nabere v raznih poplavljenih krajih toliko aliv, da bi bilo naše dolenjsko kmetijstvo težko prizadeto. Isto velja seveda tudi za druge kraje, ki so še poplavljeni. Od tega, kakšno bo vreme prihodnjih 6-8 dni, je torej v veliki meri odvisna bodoča letina. Poplava sama žitu ne škoduje mnogo, če ga ne pokrije z razno nesnago, pač pa bi bila usodna ledena skorja.

Poprava železniške proge pri Podnartu.

Kakor nam poroča naš poročevalec, je valed povodeniske katastrofe pri Podnartu močno porušena železniška proga provizorično obnovljena in se vrši provizoričen promet. O popravilnih delih omeja poročilo.

Za popravilo proge pri Podnartu, da bo provizorična zveza mogoča, so nekateri bili mnenja, da bo potreba najmanj mesec dni, ako ne več, to mnenje je pre-

vladovalo v javnosti. Inž. Zelenko, vodja progovzdrževalnega oddeska na Jelenicah, je z neumornim sodelovanjem inž. Kostiala, načelnika odd. VI. zagrebčkega železniškega ravn. d. ž., inž. Demaja in inž. Leskovačka, kakor tudi z pomočjo drugega tehničnega osebja tokom osem dni vzpostavil zvezo.

V soboto zjutraj je vlak št. 912 prevozil pokvarjeno mesto.

Popravilo ni bilo lahko. Sava je odplavila nad 17.000 m³ železniškega nasipa in sicer v dolžini 180 m. — Nastalo so globine na najnižjih mestih do 7 m. — Najpoprej so namenavali narediti provizoričen most, ko je Sava nekoliko upadla in se je opazila delna podlaga, so pričeli s obeh strani ostale proge zniževati, sredi no pa zasipati z strojnimi pepelom in kamnenjem. Strojni pepel so dovažali z Jesenic in Ljubljane. Zaposlenih je bilo na licu mesta pri Podnartu 180 delavcev. V Soteski, kjer so pripravljali kamene in na Hrušču, pa okoli 80. Na ta način se je g. inž. Zelenko, ki nam je znan kot zavedan naroden delavec, posrečilo preprečiti veliko katastrofo, ki je pretila naši industriji.

Sedaj prično z zidanjem stalnega nasipa, ki bo tokom dveh mesecev gotov. — Ta teden bodo vozili osebni vlaki in dvotovorna dnevna, prihodnjih osem dni bodo promet normalen. — Med tem popravilom pa je jeseniška progovzdrževalna sekcija imela nebroj drugih popravil. — Popraviti so morali po zadnji povodenj razdrto progo v Bohinju pri Bistrici, pri Kranjskigori, pri postaji Dovje in na Hrušču.

Sedaj se je vreme tudi v planinah precej zboljšalo. V Kranjski gori in v Bohinju je zapadel sneg do 70 cm višine, tako da je vlak rabil snežni plug. — Sneg je v zadnji noči pomrazil.

K gorenjemu poročilu nam javlja inž. špektorat drž. železnice, da je preko provizorične, pokhodovane proge dovoljen le delni tovarni promet. Železniška uprava sprejema začasno le brizgovno, pravzaprav in lahko pokvarljivo blago. Na to blago je omejen tovarni promet. Ostalo, na postajah stoječe blago se bo odpravilo tokom tega tedna. Koncem tedna je pričakovati, da bo promet povsem normalen. Vžvija se takoj ekspedirajo. Promet je bil vzpostavljen v soboto zjutraj.

Spomenica

Glavnega odbora vodne zadrugo za osušitev ljubljanskega barja prilikom katastrofalne povodni v Sloveniji.

Izvanredno dolgotrajno deževje je spreminilo ljubljansko barje v jezero in napravilo Barjanom ogromno škodo, čemur se je visoka komisija Ministrstva sama preplečala na licu mesta.

Vzrok poplave ni samo dolgotrajno deževje, temveč v prvi vrsti dejstvo, da še niso dovršena regulacijska dela v glavnem odvodniku reki Ljubljanci, nič osuševalna dela na ljubljanskem barju.

Glavni odbor vodne zadrugo za osušitev ljubljanskega barja, ki je zakoniti zastopnik interesov posestnikov na ljubljanskem barju in čegar naloga je po zakonu z dne 23. avgusta 1877 izvesti osušitev in melioracijo celega ljubljanskega barja, se prilikom katastrofe, katere je zadela barjansko ozemlje, obrača na zastopnike visoke vlade z najnujnejšo prošnjo, da poleg podelitve takojšnje gmothe podpore po povodni prizadetim Barjanom merodajni čintilji blagohotno posvetijo vso pažno prečemu vprašanju, kako s takojšnjim nadaljevanjem regulacijskih in melioracijskih del na ljubljanskem barju omiliti žalostni položaj Barjanov.

V to svrhu prosil podpisani Glavni odbor:

1.) da se takoj dovolj izredni krediti za dovršitev le na pol dodelane regulacije reke Ljubljance. Ker so barjanski interesi izi doseganja dela že mnogo prispevali k stroškom in so po zadnji katastrofi prehudo prizadeti, naj bi se jih pritegnilo k prispevanju s čim najnižjim odstotkom;

2.) da se takoj dajo barjanski vodni zadrugi na razpolago vsi za nadaljevanje regulacijskih del potrebni stroji (bageri itd.) iz reparacij, ker je vojna preprečila dovršitev regulacije Ljubljance in pokvarila ter uničila mnogo že dograjenih naprav;

3.) da se vnes v redni proračun stalna postavka »Za regulacijo Ljubljance«, in to že v proračun za leto 1923-24. Če pa slednje iz tehničnih ozirrov ne bi bilo mogoče, naj pristojno Ministrstvo določi čim najvišjo svoto iz pozicij za regulacijo rek v Sloveniji za regulacijo Ljubljance;

4.) da se iz kredita za melioracije določi in nakaže barjanski vodni zadrugi čim izdatnejši državni prispevek za stalna melioracijska dela na ljubljanskem barju. K temu se pripominja, da obsega barjansko ozemlje nič manj nego 16.000 ha;

5.) da se nakaže imenovani vodni zadrugi iz kreditne postavke »Pomoč vodnim zadrugam« čim večja podpora.

Končno si dovoljuje podpisani Glavni odbor opozoriti na svojo vlogo na Ministrstvo Poljoprivrede i voda z dne 16. novembra 1923 št. 47.

Z ozirom na nujnost in upravičenost gorenjih predlogov se nada podpisani Glavni odbor, da visoka vlada usliši nujne prošnje Barjanov in jim ugodi v polnem obsegu.

V Ljubljani, dne 8. decembra 1923.

Spominjate se

„Družbe sv. Cirila in Metoda“!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 10. decembra 1923.

Trgovanje z narodno nesrečo . . .

Način, kako so klerikalni poslanci izrabili v svoje strankarske svrhe nesrečo, ki jo je povzročila povodenj, smo po zaslugi že ožigosali. Klerikalci nam ni bilo toliko ležeče na tem, da hitro in izdatno pomagajo ponesrečenim krajem in ponesrečenemu prebivalstvu, kakor pred vsem zato, da kujejo iz elementarne katastrofe strankarski kapital. Da je nastop klerikalnih poslancev v tem vprašanju napravil tak vtis tudi na srbsko javnost, nam dokazuje beogradski »Balkan«, ki priobčuje prav radi tega nastopa vehementen napad na klerikalne poslance, ki jih imenuje »maroderje iz Slovenije, ki kupujejo z narodno nesrečo«.

»Balkane« izjavi: »Bolj nesramnih, bolj cinčnih in bolj ostudnih gadov in zahrbtnih sovražnikov naše države ni, kakor so Koroščevi slovenski vatikanci. Treba je samo čitati njihovo brezobrazno klerikalno časopisje v Sloveniji, da je človek ogorčen nad besnostjo, brezstidnostjo in izdajstvom teh črnožoltnih robskih duš. Čas je že, da se sprejme nov tiskovni zakon in se preskrbi na gobčnik tem robskim dušam, ki brezbožno rovarijo proti vsemu, kar je sveto našemu narodu.«

In ti nesramniki so zlorabili tudi elementarno nesrečo povodnji v Sloveniji in Hrvaški, da bi zasejali med tamošnjim našim ljudstvom na eni strani in državno vlado in Srbi na drugi strani seme še večjega sovraštva. V parlamentu so vložili nujni predlog za podporo ponesrečenim ter določili že celo višino podpore, ki se naj izplača, daji je v tem slučaju izključena takšna brzina, ker je treba, da komisije preje vsaj približno precejšnjo škodo. Morda bo potreba tudi več kakor 20 milijonov, a morda tudi manj. Ker je vlada prvotno odklonila, da bi se predlog sprejel kot nujen, a je pristala na to, da se podpora takoj nakaže in da komisije takoj prične s svojim delom, so ti »maroderji« iz Slovenije jezuitsko zakrčali, da se »beogradski vladi« ne mudi, da bi pomagala ponesrečenim. Nesramniži! A vendar sedemkrat na dan pred svetom poljubljajo kipe Jezusa in Marije! Porazgovorimo se z njimi obširneje drugič, samo to jim povemo, da so s svojo nepošteno kampanjo in s svojim izdajničkim postopanjem dossegli edino to, da postanejo Slovenci od Zumberka do Timoka tako obsojeni kakor Židje in navadni izkoriščevalci.

Iz tega izliva mržnje in sovraštva, ki je šele v zadnjem času na dnevnem redu po nekaterih srbskih listih, je razvidno, kako silno škodujejo našim narodnim in gospodarskim interesom vsi oni, ki menijo, da koristijo slovenskemu ljudstvu najbolj s tem, ako širijo plemenske strasti in škruvajo z vso brezobzirnostjo proti Beogradu in srbskemu delu našega naroda. Ako bi bilo klerikalnim poslancem v resnici ležeče na tem, da se z vladne strani pomaga ponesrečenim našim krajem, bi morali pač izbirati pota in sredstva, da bi od vsega začetka pridobili simpatije srbske javnosti in naklonjenost centralne vlade za ponesrečeno prebivalstvo. A kaj so storili? S svojim nesrečnim nastopom so brskirali vlado, s svojim brezstidnim hujkanjem pa so odbili od nas vso srbsko javnost. In vendar je tako obrekovani Beograd vključ vsemu storil svoje dolžnosti! Dva ministra sta takoj odpotovala v Slovenijo, da se sama na licu mesta prepričata o veličini elementarne katastrofe, ki je zadela Slovenijo! Kdaj se je pod Avstrijo prigodilo, da bi člani vlade na prvo vest o kakšni nesreči prihiteli v Slovenijo? No, navzlic temu, kaj ne, klerikalna gospoda, je imel Dunaj več srca za nas kakor Beograd?

★ ★ ★

— Čajanka na dvoru. Nj. Vel. kraljica Marija je snoči od 17. do 18.30 priredila na dvoru čajanko, na katero so bile povabljene soproge ministrstev in soproge diplomatskega zbora.

— Krstna slava dinastije Karagjorgjevičev. Dne 13. t. m. praznuje v Sarajevu naša dinastija Karagjorgjevičev krstno slavo sv. Andreja Prvozanega. Krstna slava se praznuje v Hanu Pesku in v kraljevi vili »Hercegovina« pri Sarajevu. Dvorni maršal general Damjanović in dvorni upravitelj Nenadić sta v soboto odpotovala v Sarajevo, da priredita vse potrebno za krstno slavo kraljeve družine. Dne 11. t. m. pripe Nj. Vel. kralj iz Pariza do Savskega Broda, kamor pride iz Beograda Nj. Vel. kraljica Marija s spremstvom. Nato odpotuje kraljevska dvojica v Sarajevo.

— Svečanost na čast kralja Aleksandra v Parizu. Pariz, 9. decembra. (Izv.) Naš poslanik dr. Miroslav Spalajković je včeraj na poslaništvu priredil na čast Nj. Vel. kralja Aleksandra I. svečan obred. Na obred je bilo povabljenih več francoskih dostojanstvenikov in zastopnikov vojske. Obred so

prisostvovali: maršal Petain, general Boujat, finančni minister De Lastrey, šef oddelka za zunanje zadeve Peretti della Rocca, direktor v ministrstvu zunanjih zadev La Roche in vplivni zastopniki pariškega kulturnega sveta in tiska. Danes zvečer je poslanik dr. Spalajković priredil diner na čast kralju, kateremu so prisostvovali ministrski predsednik Poincaré, maršal in vojvoda Franchet d'Espèray, general Boujat, šef generalnega štaba in drugi dostojanstveniki.

— Srbinje za naše poplavlence. »Kolo srbskih sester« je poslalo ge. Franji dr. Tavčarjevi 1000 Din s temle pismom: »Draga sestra! Z bolešjo smo poslušale poročilo naše tajnice, ki je v društvenih poslih potovala na Jese, o velikih elementarnih katastrofi in nesreči, ki je zadela Hrvaško in Slovenijo in spravila toliko rodbin v bedo in pomanjkanje. Globoko obžalujemo, da je gmotni naš položaj tako težak, da nismo v stanju dati večje svote, da bi pomagale večjemu številu naših bratov in sester v Hrvaški in v Sloveniji; pošiljamo skromno vsoto v iznosu 1000 dinarjev, da imi izmed ponesrečenih rodbin olajšamo stanje, v katerem se nahaja. Pošiljajoč Vam 1000 dinarjev, Vas prosimo, draga sestra, da porabite to vsoto za ponesrečence in da ste pripravljeni, da nas njihova nesreča boli in da je njihova nesreča in trpljenje tudi naše trpljenje. — Predsednica »Kola srbskih sester« Mirka Grujić, tajnica Mileva Todorović.

— Klerikalci napovedujejo nov bol. Klerikalna »Družnška Pratiška«, ki jo izdaja »Katoliška tiskarna«, ima za prihodnje leto nov naziv »Moto«, ki se glasi (v verzih): »Nov bol se vroč nam spet obeta; za versko šolo bo bodoča leta boriti treba se, da bo oteta, očetov naša vera in značajnost, da bo bodočnost boljša kot sedanjost!« — Ta je »Družnška Pratiška« in »Domofub« sta dva klerikalna topička, sicer malega kalibra, pa s hruškačimi šrapneli, ki jih pošiljajo klerikalci med naše kmete. In ker sta po deželi precej razširjena, dosega med nerazodnimi ljudmi kajna, da tudi precej uspeha. Zato bo, kakor »Slovenec«, treba zaradi prikritih hujškanja proti državi in Beogradu, tudi tema dvema organoma enkrat radikalno stopiti na prste!

— Odslovlitev tujerodnih učiteljev. Kakor znano, se je pred dvema letoma vsem učiteljem-tužcem, ki miso večši slovenskega, hrvaškega ali srbskega jezika, naročilo, da se imajo tekom enega leta enega teh jezikov popolnoma priučiti in se podvržeti usposobljenostnemu izpitu iz dotičnega jezika. V nasprotnem slučaju se jim je zapretilo, da bodo iz naših jugoslovenskih šol odslovljeni. Kakor čujemo, bo minister prosvete — enako kakor prometni minister proti tujerodnim železničarjem — nastopil proti imenovanim učiteljem na osnovnih odn. meščanskih šolah in jih dal odsloviti.

— Kako postopajo s tuji v drugih državah in pri nas. Kdor je zadnja tri leta v Italiji, Avstriji, na Madžarskem ali v Čehoslovaški optiral drugam, se mu je že določil tudi rok, do kdaj ima v to državo iti. V naši državi se je do zdaj s takimi tuji edino v Beogradu in Zagrebu radikalno in resno postopalo, dočim vlada pri naših oblastvih v Ljubljani v tem oziru neverjetno brezbriznost. Pri nas pa se potikajo po Ljubljani in podeželskih mestih še danes razni Nemci, Lahi, cigani in Židje, ki so že leta 1922 optirali za sosedne države in imajo tudi dokumente o tem sprejemu v rokah, pa imajo nam v zasmeh tu še vedno svojo trgovino, obrt ali pa kakšno podjetje v rokah, da bi te ljudi nikomur v glavo, da bi te ljudi odslovili. So pa Hrvati drugi tiči in nam ne pravijo zastojni, da smo Kranici »magarci«!

— Odklonjeni delavci. »Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander I. je blagovolil odkloniti ukazom z dne 13. sept. t. g.: Antona Kolča, Stefana Paternuša, Frana Gigerla, Jožeta Konečnika in Antona Kraserja, delavce, ter Mihaela Habermanna, delovodjo železnice na Mutt z zlato medaljo za vestno službovanje. Imenovanim bodo izročene zlate medalje in tožadvene diplome na svečan način po slovenskemu okrajinem glavarju dr. Marku Javcu v nedeljo dne 16. tm. ob 12. v prostorih železarn na Mutt.

— Promocija. Na tržaški visoki šoli trgovske in gospodarske vede sta promovirala za doktorske gospodarskih in trgovskih ved gg. Alojzij Jasnič in Gorishega in Ivan Gorjup iz Trsta.

— Nov šolski list. Minister prosvete je dovolil, da se list »Dečje novine«, ki ga izdaje Zorka Lazničeva v Novem Sadu, priporoča in naroča za osnovne in srednje šole v celi kraljevini.

— Celjske vesti. Porota. Ignac Kodrun, kateri se je zagovarjal pred poroto radi uboja, o kateri obravnava smo poročali obširneje v sobotni številki, ki je obsojen na tri leta težke ječe. V petek dopoldne bi se imel radi hudobstva ponesrebe zagovarjati krojač Anton Šuntaj iz Trbovelj. Obravnava pa je bila odročena. — Zloraba oblasti. Kot zadnja razprava se je v petek pred celjsko poroto vršila proti carniku Evgenu Grünwaldu iz Celja radi zlorabe uradne oblasti, dalje

proti Rafaelu Leviju, starinarju v Banjaluki, Izaku Finclju, agentu v Sarajevu, Izaku Baruhu, starinarju v Banjaluki in Izaku Leviju, agentu v Sarajevu radi naplavljanja k zlorabi uradne oblasti. Obtožnica obdolžuje Evgena Grünwalda, da je kot carnik celjske carinarne zlorabil uradno oblast ter poveril državi občutno škodo s tem, da je odprel v dobi od 10. do 23. avgusta 1923 na celjskem kolodvoru 18 nepregledanih košar in kovčkov z monopolnim blagom med temi 6 košar cigaretnega papirja in 7 košar saharina. To blago je bilo vredno več milijonov K. Za to nevarno odpremo si je dal plačati od Rafaela Levija. Izaka Finclja in Izaka Baruha 100.000 kron in zlato ura. Rafael in Izak Levi sta skušala 23. avgusta 1923 zapeljati k zlorabi uradne oblasti tudi policijskega komisarja Ivana Tkaliča, naj bi jima proti nagradi 120.000 K izročil omenjeno zaplenjeno blago, katerega je Tkalič v Zagrebu zaplenil. To pa se jima ni posrečilo. Obdolženci so dejanja deloma priznavali, deloma ne. Porotnikom je sodni vrstni 7 glavnih in 7 eventualnih vprašanih. Potrdili so vsa glavna vprašanja in sicer pri Grünwaldu radi zlorabe uradne oblasti, pri ostalih pa k naplavljanju zlorabe uradne oblasti. Obsojeni so bili Grünwald na tri mesece, Rafael Levi, Izak Fincl in Izak Baruh na dva in pol meseca, Izak Levi pa na dva meseca težke ječe. Ker pa so obsojenci to kazeno že presedeli s preiskovalnim zapornikom, so bili vključeni pritožbi državnega pravdnika proti preizkušeni kazni takoj izpušeni. Obravnava je trajala do 2. ure zjutraj. S to obravnavo je bilo zadnje letošnje porotno zasedanje končano.

— Celjska policija je v petek dopoldne aretirala dve ženski iz Guberja v celjski okoliščini, ker sta v Straškovci trgovini kradi čevlje. Istotako sta poskušali krasti tudi še v neki drugi trgovini. — Celjsko pevsko društvo ima v sredini 19. tm. ob 14.20 zvečer v mali dvorani Narodnega doma svoj XXX. redni občni zbor, na katerem se bo tudi med drugim razpravljalo o proslavi društvene tridesetletnice.

— Radi povodnji je bil pouk na banjski šoli za nekaj dni ustavljen.

— Iz Carinske službe. Za carinskega posredovalca pri carinarnici na Rakeku je imenovan Ivan Vranec.

— Spremembe v naši vojski. Imenovana sta: za komandanta 3. bat. 38. peh. polka major Adolf Kilar, za pomočnika komandanta Karlovačkega vojnega okruška polkovnik Josip Volk.

— Celjska osnovna šola priredi v torek dne 11. tm. ob 14.15. popoldne v dramskem gledališču znanjokrat mladinsko igro »Povodni mož«.

— Iz Ptuja nam poročajo: Tu je preminela občesposlovanja gosna Genovefa Čehova. Nad 60 let je vodila tu gostilno in bila na glasu kot žena izredne srčne dobrote. Naj počiva v miru!

— Smrtna kosa. Umrl je v soboto 8. tm. v Ljubljani g. Josip Zagmeister, orožniški narednik v Skočjanu pri Mokronogu. Pokojnik je bil star 49 let. Zapišča soprogo Ano rod. Rome in štiri otroke. Pogreb je bil danes iz vojaške bolnice. Bodi mu obranjen prižgen spomin. — V Zagrebu je umrl g. Ivan Milner, geometer Trboveljske premogokopne družbe, pridružen ravnatelstvu v Rajhenburgu. Pokojnik je bil zelo vesten in sposoben uradnik. Blag mu spomin.

— Malomarno poštno poslovanje. Ljubljanski trgovci, ki pošiljajo manufakture in drugo blago v Voivodino, Srbijo, Makedonijo, Dalmacijo, Crnogoro, Slavonijo in na Hrvaško, so večkrat zaradi brezbriznosti tamošnjih poštinih uslužbenecv občutno oškodovani. Klub obstoječim poštinih predpisom in kljub temu, da je na spremnici priljubljen listek, da naj se pošiljka pošiljatelja vrne, če je naslovnik ne dvigne v 8 dneh, leže paketi cele mesece pri naslovnikih uradih. Ležnina pa stane dinar na dan, kar mora pošiljatelj poravnati poleg povratne poštnine, kar nikakor ni malenkost, posebno še zato, ker taki slučaj niso slučajni, ampak redni dogodki. Toliko za danes, drugič bomo take brezbrizne pošte imenoma navedli in ožigosali. Eden v imenu prireditelj.

— Pomnožitev meščanskih šol. V bližnji bodočnosti se otvori, kakor smo že pred kratkim poročali, deška in deška meščanska šola — čim se prirede v to potrebni prostori in stanovanja. Na Viču. Enako šola in pod istim pogoj, dobi tudi Zgornja Sisa.

— Najbolj razveseli vsako slovensko gospodinjstvo, če se ji pokloni v dar Gospodinski kolektor Jugoslovenske Matice. V tem kolektoru najde vsaka gospodinja vse podatke, ki jih rabi. Poleg tega pa je cena kolektora nizka, pa čeprav gre ves izkupiček v korist bratov tam preko. Zato segajte po Gospodinskem kolektoru, ki velja za člane Jugoslovenske Matice 15, za nečlane pa 18 dinarjev.

— Klub Primorci daje mesto vence na krsto pesniku Josipu Stritarju Držbi sv. Cirila in Metoda 100 dinarjev, dijaški kuhinji »Domovina« 100 Din.

— Tepen Sv. Miklavž. V Zagrebu je Sv. Miklavž doživel neprijetno presenečenje in na njegov račun se je velik del Zagrebčanov izbornu zabaval. Bilo je baš na Jelačičevem trgu, ko se je pripeljal sedena množice svetih Miklavžev in množica radovednežev se je začela zbirati okoli njega. Sv. Miklavž pa je imel to smolo, da je bil ožujen in pozabil je svojo boljšo polovico doma, za zaščito pa je vzel s seboj »rožgataca«. »Nikolajeva« žena, očividno silno razžaljena, je prihitela za svojim možem in vtoč, kako delajo iz njega komedije, jo ponade sveta jeza; potegnila je enemu izmed pisanov palico iz rok in se predno se je »Nikolaj« zavdel, je že grmel po njegovih plečih. Njegova dostojanstvena šoferska mitra je odletela z glave in od krasnega ornata so začele frčati cunje. To je bila res prava komedija za Zagrebčane. Krampus, ki je

stal za njim, je nekaj časa gledal nemili prizor, nazadnje pa je je po stranskem potu ubral, kar so ga noge nesle. Sv. Miklavž pa je moral pod strogo kontrolo svoje nežne ženice domov, spremljan od krohota pasantov.

— Večko tihotapstvo saharina. Beogradska policija je zadnje dni odkrila veliko tihotapstvo saharina. Bila je organizirana na daleč množestvina tihotapska družba, ki je imela svoje poslovnice v glavnih mestih raznih sosednih držav. Tihotapci so iz inozemstva nosili v Zagreb saharin. Tu je družba imela glavno centralo, ki je potem skrbela, da je prišel saharin na beogradski trg potom množestvina tihotapci saharina iz Berlina, Dunaja, Curiha in drugih važnih mest ter blago izročali dvema tihotapskima bandama. Policija v Beogradu se noče dati točnih polasnih. Govorijo je delstvo, da je bila voditeljica te tihotapske družbe neka ruska begunka Nadežda Koborcev, ki je imela za pomočnike mnogo ruskih beguncev. Desna roka ji je bil neki Guro Simić, ki se je izdal za trgovskega konzula. Koborcev je stanovala v hotelu Petrograd, živela zelo udobno. Njen pomožnik Simić pa v Grand hotelu. Policija ju je aretirala. Uvedena hišna preiskava pa je ostala brez rezultata, vsled česar sta Koborcev in Simić bila spuščena na svobodo, na kar sta takoj neznano kam pobegnili. Policija začasno noče objaviti kompromitiranih oseb v inozemstvu.

FINO TIVOLI
13., 14., 15., 16. decembra 1923
LYA MARA
v svojih najboljših dramih
MISS BERYLL

— Kino Tivoli predvaja od danes do srede razkošno dramo v 5 delih »Bell pava« v glavni vlogi znamenita plesalka Sent Mihesha, ki je ljubljancem znana iz zadnjih let, ko je nastopila v našem gledališču z največjim uspehom. V četrtek pa je na spored »Miss Beryll«, najlepši Lya Mara-film. Njen partner je priljubljeni filmski igralec Erik Kaiser-Tietz.

— Priporočamo, da se z neobveznim obiskom v predanem lokalni prebricite, da ob obliki pri tvrdki I. Maček na Aleksandrovi cesti št. 12. najbolje in najcenejše.

— Restavracija in kavarna »Zvezda«. Koncert nove citizenske kapela bi vsak dan v kavarni od 17. do 19. ure, od 20. do 22. v restavraciji in od 22. dalje zopet v kavarni. Kapelnik Kada S. d. o. r. Prvo vrstna kapela, d. o. r. iz Osika. Atraktivna prve vrste.

— Došlo so Smirna preproge, izdelane od industrije preprog (Lavoslav Neuhau) iz Osika ter so razstavljene pri tvrdki »Kolliz-oprema stanovanj« na Gospodski cesti 13. Ta tvrdka ima edino zastopstvo za Slovenijo in prevzema vsa naročila. Preproge so pravo ročno delo; odlikuje jih poleg izredne lepote v risbi in barvi tudi velika, vsestranska trpežnost, ker so delane iz prave volne in barvane z najboljšimi barvami. Priporočamo vsakomur da si jih ogleda.

— Opozorjamo na današnji oglas Kodrič & Potastar šolski dvored, v nekdanji Mrakovski hiši.

— Nagrobniki spomeniki drugje in pri nas. Polnolletna so tudi v nekem obziru zrcalo narodove kulture. Marsikdo je že opazil, da so Slovenci, ki imajo sicer pokopanih zelo skrbno urejena, ne moremo ponaziti z umetniškimi nagrobnimi spomeniki. V tem obziru nas Zagreb daleč prekaša. Marsikdo pa ne more naročiti takega spomenika, ker ne ve, kam naj bi se obrnil. In vendar imamo Slovenci dovolj prvovrstnih klenarjev, ki bi bili v stani izdelati krasna dela ter stroke. Kdor želi naročiti tako delo, naj se obrne na Strokovno udruženje jugoslov. obl. umetnikov (S. U. U. O. U.) na Tehniški srednji šoli v Ljubljani. Vprašanjem je priložiti znamko za odovor.

— Kar Vi potrebujete, to je Flaxfluid. To pravo domače sredstvo, katero prefeče vaše bolečine! Polnopravna pošiljka Din 27. Lekarnar Fug. Feller, Stubica Donja, Elzavir št. 238, Hrvaška.

— Družba občinskega lva v Mostah se prične 29. tm. o bdevetih dopoldne.

Pravni vopetnik.

— Predavanje v »Pravniku«. V sredo dne 12. decembra t. l. predava na sestanku društva »Pravnik« gospod univ. prof. dr. Alfred Serko: »Samoodložitve vsled blaznosti«. Predavanje se vrši ob pol petih popoldne v pravosodni palači št. 79/1. nadstropje. K obilni udeležbi vabi odbor.

— Slovenski Pravnik št. 11 in 12. V prvi razpravi razmotriva univ. prof. dr. Krek zakonski načrt o organizaciji sodišč glede zadnje vrste prvostopnih sodišč namreč trgovinskih sodišč. Pisatelj se ozira na celo Evropo, tako da dobi čitatelj celoten pregled o stanju trgovinskih sodišč na našem kontinentu. Za naše hranilnice je prav važna razprava dv. sv. Levca o pravnih opravilih hranilničnih funkcionarjev. V zadnjem članku se zavzema dr. Ogrič za točno in dosledno ločitev uprave od sodstva. Sleda književna poročila in razne vesti. S tem snopčjem je zaključen letošnji lenk našega pravnškega glasila.

Pozvedbe.

— Zgubila se je prevleka in notes od Kav. Evrope do kolodvorja. Pošten najditelj naj odda Dunajska c. 17 pri hišniku.

— Zgubljeno in najdeno. Ob priliki sv. Miklavža v »Unionu« se je našla otročja čepica. 7. tm. se je našel pri plesu juristov, istotam dežnik. Oboje je dobiti pri najditelju, Gospoška ul. 5/1.

— Izgubila se je dne 8. t. m. popoldne galoša otroške velikosti št. 23 v stolni cerkvi ob morda pred cerkvijo. Najditelj se prosil, ker mu ne more ena galoša prav nič služiti, naj jo prinese proti nagradi na Beg. št. 2, II. nadstropje.

Nainovejša poročila.

VLADA PRED KRIZO.

— Beograd, 10. decembra. (Izv.) Razplet dogodkov, ki so izzvali v vladi delno krizo, danes dopoldne ni napredoval v pozitivni smeri. Odločitev ima pasti v radikalnem klubu in pri džemijetu. Danes je pričakovala vlada, da ji džemijetski klub predloži definitivni odgovor, kako namerava še nadalje podpirati vlado. Ker ni vsch džemijetskih poslancev v Beogradu, odločitev pade šele popoldne.

Danes dopoldne je bilo v parlamentu znatno vznemirjenje. Opozicijski krogi s zanimanjem smotre, kakšno taktiko zavzame džemijet napram vladi.

Radikalni klub je danes dopoldne klub temu, da je bila seja finančnega odbora, dolgo razpravljala o situaciji. Govorili so minister trgovine in industrije dr. Kolić, min. predsednik g. Pašić, pos. Ranković, posl. Cirković, posl. Nastas Petrović in drugi. Debata je bila zelo živahna. Predmet debati so bile zahteve džemijeta. Med drugim zahteva džemijet, da se ukine nadaljna kolonizacija Kosovskega polja in da se džemijetom priznajo gotovi privilegiji in beneficiji. Radikalni poslanci iz južne Srbije zahtevajo, da mora vlada štiti pravoslavne in muslimanske siromašne si je pred bogatimi in veleposelniki. Za danes ob 16. popoldne je določena nadaljna seja parlamentarne radikalnega kluba. Ključne rešitve iz teke situacije, v katero je bila pogrnata vlada je pri radikalih in džemijetu. Afera broderskega sindikata so omajale stališče prometskega ministra. Tudi tu ni situacija še izčistena.

Džemijetski poslanci, bivajoči v Beogradu, so imeli danes dopoldne svoja posvetovanja. Definitivna odločitev še ni padla. Računajo, da nastanjo med džemijetom in vlado močne diference. Dr. Korošec bo skušal danes dopoldne nadaljevati z opozicijskimi iskušinami razgovore o nadaljni skupni taktiki proti vladi.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.

Dne 10. decembra. Sprejeto ob 13.

Promet na današnji borzi je bil deloma precej živahen. Posebno mnogo se je trgovalo v izplačilih Dunaj in Praga. Ker sta bili na borzi ponudba in zahteva precej izenačeni so ostali tečaji neizpremenjeni. Šele ob zaključku je bilo občutiti pomanjkanje blaga, vsled česar se je tudi tendenca po borzi nekoliko učvrstila.

Na efektivnem trgu ni bilo skoraj nobenega prometa. Nekaj več zaključkov je bilo napravljeno v delnicah Hrvatske kreditne banke. Še nadalje so se očvrstile delnice Trboveljske premogokopne družbe.

Devize: Curih 15.425—15.50, Pariz 470—475, London 386—387, Dunaj 0.1240 do 0.1250, Pariz 2.575—2.59, Trst 383.5—384.5, Newyork 87.75—88.50, Budimpešta 0.455 do 0.465.

Efektii: 7% invest. drž. pos. od leta 1921 51—52, Ljublj. kred. banka 210—215. Prva hrv. št. d., Zagreb 975—980, Slp. banka, Zagreb 108, Hrv.-slav. zem. hip. banka, Zagreb 95—97, Hrv. esk. banka, Zagreb 164—164.50, Jugoslav. banka, Zagreb 146—148, Trbov. prem. društvo 910, Slavonija 208, Exploatacija 220—225, Sečera 2440, Nar. žum. ind. 148, Guttman 1760—1765.

Valute: dolar 86.50—87.50.

— Beograd, 10. decembra. Amsterdam 3390, Dunaj 0.12144, Budimpešta 0.475, Bu. karekta 44.25, Zeneva 1549, London 386, Milan 384.50, Newyork 84.35, Pariz 455, Praga 248, Sofija 60.

Izpred angličja.

LJUBLJANSKA POROTA.

Ljubljana, 10. decembra 1923.

Letošnje zimsko porotno zasedanje se je otvorilo z obravnavo prot 26 letnemu Petru Petroviču, doma iz Sokoline v Bosni Uboj katerega obdolžuje obtožnica se je izvršil 26. januarja 1918 in sicer v kavarni »Mirna« v Kolodvorski ulici v Ljubljani. V kavarni ste popivali dve skupini vojakov in sicer Bosanci in Čehi. Spril so se ti ljudje med sabo in sicer zato, ker so Bosanci očitali Čehom, da so vojaški begunci. Kavarnar pokojni Ivan Mikec je šel med goste in jih hotel pomiriti. Toda slabo je našel. Nek Bosanec ga je udaril, da je padel pod mizo. Na pomoč mu je prišla njegova soproga Helena, ki je poskušala na vsak način rešiti svojega soproga pri čemer je pograbil celot za stol in ga zavil hleba nad pretepači. Toda zaman, pretepači so jo odrinili, obtoženec pa je sunil kavarnarja Ivana Mikeca z bajonetom v hrbet in sicer tako silno, da mu je preerzal 10 rebro, spodnji del pluć in mu prodrl v srce. Mikec se je poskušal takoj po sunku vstati, toda zgrudil se je takoj nazaj, nakaš so ga odnesli v njegovo spalnico, kjer je čez par minut umrl. Obtoženec je danes tajni in ugotavljal, da je udaril Mikeca eden njegovih tovarišev. Porotniki so vprašanje glede uboja zamakali, pač pa so potrdili vprašanje glede težke telesne poškodbe. Obtoženec je pobežnil in se ga šele mnogo kasneje prijel. Vdova po pokojnem Miklu je zahtevala 70.000 Din odškodnine. Petrovič je bil obsojen na 14 mesecev težke ječe. Senatu predseduje pred. dež. sod. dr. Papec, votnata sta sod svet. Antlova in dr. Švige II, obtožuje ga drž. pravnik Domenciko, zagovarja pa dr. Vrtičnik. Popoldne se vrši obravnava proti Stefanu Ciglicu tudi radi uboja.

Zbirajte znamke

za »Jugoslovensko Matico«!

Zaloga klavirjev in pianinov
najboljše tovarne Eschendorfer, Czapska, Ehrbar, Hösl, Schweghofer, Original Stiglitz.
Tudi na obroke. Tudi na obroke.
Jerica Hubad, roj. Dolenc, Ljubljana, Hilsbergova ulica številka 5.

Klavirska delavnica
R. WARBINEK Ljubljana
Hilsbergova ulica 5.
Popravilam in uglašujem klavirje in harmonije strokovno in ceno.

Pisemski papir v kasetah in mapah
priporoča
NARODNA KNJIGARNA

Bičevniki!
Navadni, gladki, politirani, pleteni. Edina tovarna v Jugoslaviji, ki izdeluje bičevnike iz pravega koprivega lesa.
V najkrajšem času bova montirala najmoderneje stroje tako, da bodeva lahko postregla cenjenim odjemalcem v vsaki množini po najnižjih cenah.
Prva jugoslovanska tvornica bičevnikov
GERIN & PERIC, Lavrica pri Ljubljani.

SPECIJALNA TRGOVINA PERILA
Med. Šarc, Ljubljana,
Selenburgova ulica 5.
PRIPOROČA: Platno in tkanino za rjuhe, šifoni na meter, namizno perilo, brisalke, žepne rute i. t. d. najboljših znamk, švicarska vezenina, Najmoderneje urejena pralnica in likalnica.

Za božič!
Obdarite najpriljubljenejše svoje drage s priznanimi najboljšimi izdelki
tvrdke Drago Schwab
LJUBLJANA, DVORNI TRG šte. 3
Oglejte si največjo zalogo vsakovrstnih oblek za gospode in dečke zimnikov, kožuhov, raglanov, uletrov, dežnih plaščev, usnjenih suknjic itd.
Lasni izdelki! **Znižane cene!**
Pravzapravo angleško in češko suknjo v nadrobni prodaji.
Perilo! Modni in športni predmeti!

Josip Zagmeister
orož. narednik v Škocjanu pri Mokronogu
v soboto, dne 8. decembra ob 6. sjetraj v ljubljanski bolnici, previden s sv. zakramenti, po dolgi mučni bolezni, 49 let star, mirno v Gospodu zaspal.
Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v ponedeljek ob treh popoldne iz stalne vojne bolnice.
Ljubljana, 8. decembra 1923.
Ana Zagmeister roj. Rome, soproga.
Franz, Ladi, Just, Anica, otroci.

Pisalni stroji, potrebšnine
mehanična delavnica (popravljalnica)
L. BARAGA, Ljubljana,
Selenburgova ulica 6-1.

Kupim
več vagonov roza krompirja proti takojšnji dobavi. Ponudbe s ceno in naklapanje postaje na J. Student, Staro-Petrovselo, Slavonija.
Kupujemo vsako količino **tesanega lesa**
dimenzije 6/7" 8, 9, 10 m; dimenzije 4/5" 7, 8, 9 m; dimenzije 4/5" 5 do 8 m; 1 paratne deske 13, 20, 25 mm, 4 in 5 m. Ostalih dimenzij potrebujemo manj. Ponudbe z izdaji poslati na: Braca IVKOV, Stapar (Bačka). 12875

Priklopne vozove
za tovorni avto
Fiat 18 B L R z zavoro
kupujemo. — Ponudbe na Forempoher i drug. Bakar

Restavracija
(veliki lokali)
v Zagrebu, vrlo dobro dočeo, na najpomembnejšem kraju mesta, se prodaja
s popolnim inventarjem. Zemljiško vknjižen dogovor na 9 let. Ponudbe in vprašanja se pošljejo pod št. „Za-1019“ na PUBLICTAS d. d. oglasni zavod, Zagreb, Gunduličeva ulica 11. 13061

Vizitke in kuverte
priporoča
Narodna tiskarna

Gamaufovo imejno gojilo za cvetlice
je izborno učinkovito sredstvo, katero omogoči rastlini do izredno bujnega razvoja in vzbuji v cvetu mnogo intenzivnejšo nianso barve. Cena za vsakega Din 3.—
Razpošilja družbo „Vrtnarska šola“ v Kranju.
Stalna zaloga: Herzmansky, Kosička, Urban in drogerija „Adria“.

MALI OGLASI

Službe

Salatarica in pomivalka
se sprejmeta v restavraciji hotela »Slova«. 13.082

Poslovnog druga
traži unosno kancelarijsko preduzeće u Ljubljani. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Slovnim marljivošću 13.155.«

Blagajničarko
(začetnico) in pomočnika (pomočnico), mlajšo moč z dobrimi spricvali — sprejemem. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Agilna moč/13.158«

Inženjer
strojne tehnike, s komercielno prakso, energičen in značajan, dobi takoj mesto v železni industriji v Jugoslaviji. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Samostojen/13.066«

Brivskega pomočnika
mladega, samo dobrega delavca, sprejme v stalno nameščenje. Pogoji: čist in pošten. — Naslov: Franjo Briski, hrivec, Ilica 137. Zagreb. 13.123

Potnik
izkušen v kolonijalni stroji, iglen, ne nad 25 let star, za Stajersko, — se išče. Nastop takoj. Ponudbe z referencami na upravo »Slov. Narod« pod Marljiv potnik/13.103

Nakupovalec goveje živine.
Trezen, zanesljiv in pošten, izkušen poznavalec blaga in dober cenilec na živo in zaklano težo, se sprejme pod ugodnimi pogoji pri veliki trvdki. — Prednost imajo izučeni mesarji in oni, kateri morejo položiti kavicijo ali dati jamstvo. — Ponudbe z event. prepisi spricval in zahtevami na »Slov. Narod«, poštni predal št. 39. 13.168

Kot sostanovalka
se sprejme boljše gospodinja. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 13.159

Mehlovana soba
s posebnim vzhodom se odda takoj enemu gospodu. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 13.168

Dijakinja
se sprejme v lepo značno stanovanje k boljši družini. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 13.169

Iščem sobo
sredi mesta (prilije ali I. nadstropje), prazno ali lepo premijsno, s posebnim ločnim vzhodom. — Ponudbe pod »Separira na soba/13.116 na upravo »Slov. Narod«.

Otročja posteljičica
dobro ohranjena, železna ali iz meda, se kupi. — Ponudbe pod »Otročja posteljičica/13.080«.

Pripravnica novoletna darila!
Vaskovrstne jopice in jumperje kupite najceneje — na Trnovskem pristanu št. 30. 13.147

Prodaj

Lovska puška
browning in »Manlicher Schönaure« za kroglo, se prodaja. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 13.094

Tri vagone krompirja
prvovrstnega, prodam. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 13.041

Vinotoč čez ulico
v Zagrebu v prometni ulici Ilici, se prodaja. Stalna cena 25.000 Din. — Naslov: Franc Briski, Ilica 137. Zagreb. 13.122

Motorno kolo
2½ HP, v najboljšem stanju prodam po nizki ceni ali zamenjam za ceno, uprežno krito lahko kolo. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 13.128

Kompletan opravo
za štiri sobe, event. tudi posamezne komade, kakor tudi dve salonski opravi — prodam radi selitve. — Poizve se: Resljova c. št. 31/III od 10. do 1. in od 3. do 6. etre. 13.146

Prodaj puško
sistema Manlicher Schönaure kal. 6,5 mm z »Görarde« daljnogledom. Strelja izborna. Nadalje dalje navedeno. — Poizve se: Resljova c. št. 31/III od 10. do 1. in od 3. do 6. etre. 13.146

Stanovanja
Kot sostanovalka se sprejme boljše gospodinja. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 13.159

Mehlovana soba
s posebnim vzhodom se odda takoj enemu gospodu. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 13.168

Dijakinja
se sprejme v lepo značno stanovanje k boljši družini. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 13.169

Iščem sobo
sredi mesta (prilije ali I. nadstropje), prazno ali lepo premijsno, s posebnim ločnim vzhodom. — Ponudbe pod »Separira na soba/13.116 na upravo »Slov. Narod«.

Otročja posteljičica
dobro ohranjena, železna ali iz meda, se kupi. — Ponudbe pod »Otročja posteljičica/13.080«.

Pripravnica novoletna darila!
Vaskovrstne jopice in jumperje kupite najceneje — na Trnovskem pristanu št. 30. 13.147

Elegantna soba
za enega gospoda ali dv za enega ali dva odlična gospoda se takoj odda. — Naslov pove uprava »Slov. Narod«. 13.142

Trgovski lokal
v sredini mesta se odda proti primerni odškodnini. — Pismene ponudbe pod »15. december/13.171 na upravo »Slov. Narod«.

Lokal išče
na prometnem kraju agilen, mlad, samski trgovec; event. gre kot kompanjom s posestnikom lokala. — Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Lokal/13.157«.

Trgovski lokal
velik, z izloženimi okni, inventarjem, tremi skladišči ter s stanovanjem, obatoječim iz treh sob in kuhinje (vodovod in električna razsvetljava) je v novo zidani enonadstropni hiši tik glavne ceste in blizu postaje Grosuplje, za oddati. — V Grosupljem je križišče železnice in večja tovarna. — Več se izve pri: Franc Javornik, Grosuplje. 13.002

Trgovina
na Dolenjskem se odda v najem. — Pismene ponudbe pod »M. G. Dolenjsko/13.164 na upravo »Slovenskega Naroda«.

Trgovsko hišo
s prostim lokalom in stanovanjem v centru Ljubljane kupim v ceni do Din 500.000. — Ponudbe z navedbo cene pod »Histrakupcija/13.109 na upravo »Slov. Narod«.

Dobar mlinar
lastnik elektro-dinamo, — v zvezi v najem mal mlin. V dobrih okolnostih da luč tudi gospodariu. — Ponudbe je vpslati najkasneje do 30. decembra t. l. pod »Mlinar/13.162 na upravo »Slov. Narod«.

Gostilna in trgovina
z mešanim blagom s šestimi prostori in velikim stanovanjem. — na jako prometnem kraju. — se prodaja jako povoljno — skupaj ali posamezno. — Vpraša se: Ivan Miškič, Kustošija 4, Zagreb. 13.063

Nujno, zelo priporočljivo!

Gostilna na dobrem položaju z obilnim inventarjem se odda v najem. Pekarna, urejena, ali pripraven prostor se išče v najem. — Proda se: vila, enonadstropna, z vrtno in prostim stanovanjem; hiša z gostilno, gospodarskim poslopjem in vrtno; hiša z urejeno pekarno, napredaj vsled bolezni; parcela v eliti niški četrti, 1283 m²; parcela na periferiji, 550 m². — Kupi se hiša ali vila s prostim stanovanjem, prednost nova. — Realiteta posredovalnica Josip Saje, Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje 29. 13.154

Razno

Ribje olje
medicinsko sveže, vedno v zalogi — drogerije A. Kanc, Ljubljana, Zidovska ulica 1. 12.653

»Jadranc«
nepremojljiva mast za čevlje v pločevinastih skatljah po 1/4, 1/2, 3/4 in 1 kg priporoča — »Jadranc«, kemična tovarna, Ljubljana-Moste. 12.675

Okraske in svečke za božično drevo
letos krasna izbira, na debelo in drobno najceneje priporoča L. Pevalak, Ljubljana, Zidovska ulica. 12.280

Jaslice
BOŽIČNE IN NOVOLETNE RAZGLADNICE, velika krasna izbira, na debelo in drobno najceneje priporoča — L. Pevalak, Ljubljana, Zidovska ulica. 12.281

Simon Klemenčič
Ljubljana, Selenburgova ulica 6. Izdelujem obleke po meri in najnovejšem kroju. Jamčim za najkvalitetnejšo izdelavo. — V zalogi angleško in češko blago. 12.900

Za božično in novoletno darilo
so najbolj primerni in poceni igrači športni vozički, tricikeljni, najnovejša zmanjšana dvokolesa za otroke že od 5 let, ter najnovejša samokolnice (holenderji), otroški vozički od najcenejših do najfinjših, šivalni stroji itd. — »Tribuna« F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4. 13.132

Klavirje
harmonije, godala, strune in potrebščin, na drobno in debelo. — M. Mušič, Ljubljana, Selenburgova ulica 6. 9892

Dežne plašče
»Waterproof« (nepremočljive), gumijaste, na dame, prevlečene s svilo in usnjene suknjice priporoča Drago Schwab, Ljubljana, Dvorni trg 3. 11.933

Levota
Lepo obličje, lepe roke, lepe oči dočete, ako uporabljate kosmetične »Etapreparate«. — Razpošiljalnica — L. Oeko, Ljubljana VII. Kevškova cesta 248. — Cenik brez plačila. 13.017

Najboljši in najcenejši šivalni stroji
»Mundlose«, 15-letna garancija samo pri — Jos. Selovinc-Cuden, Ljubljana Mestni trg 13. — Ceniki na razpolago. 13.172

Okraske za božično drevo
božične svetilke, jaslice, razgladnice za Božič in novo leto, kupite na dohelo najceneje pri trvdki Ivan Bahovec, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 7. 12.439

Milo
cca. 64—66 % masnoabe à Din 14.50 kg, postavno kolodvor Zagreb, v svetlorumeni barvi, nudi — »Tribuna«, tovarna mila, Zagreb, Zavrtnica 33. Telefon 15—50. Sprejme se zastopnik. 12.933

Za Božič in novo leto
došla krasna darila. — Jos. Selovinc-Cuden, trgovina z zlatino, srebrno (kristalno), namizno opravo (Besteck). — Ljubljana, Mestni trg. 13.173

Nov angleški tečaj
za začetnike, direktna metoda, začne za 8 do 10 oseb rojena Angležinja z dolgoletno učiteljsko prakso, dve uri na teden; 7 dinarjev ura. — Javiti se pri Miss Farler, Pražakova ulica (nova Tonisova hiša, III. nadstropje) med 2. in 3. popoldne 13.139

Inserati v »Mali oglasi«
imajo neoporečno velik uspeh v »Slov. Narod«. Cena za prvih 20 besed 5.— Din, vsaka nadaljna beseda 30 para.

Naročajte Slovenski Narod!
Industrijalci, banke!

Kompletan, v obratu se nahajajoča naprava za izdelavo kabljev, izoliranih žic, vezalk za čevlje itd. so prodaja. Vprašanja pod 20000 dolarjev na Annoncen-Expedition Rudolf Messe, Wien I., Selerstätte 2.

BUKOVA DRVA

prvovrstna suha roba za eksport, se kupijo v večjih množinah. Ponudbe z natančno navedbo količine, nakladalne postaje, dobavnega roka in cene je poslati na Dav. Johan, lesna trg., Maribor, Gregorčičeva ulica 1.

13153 A III 176-23-15

Oglas

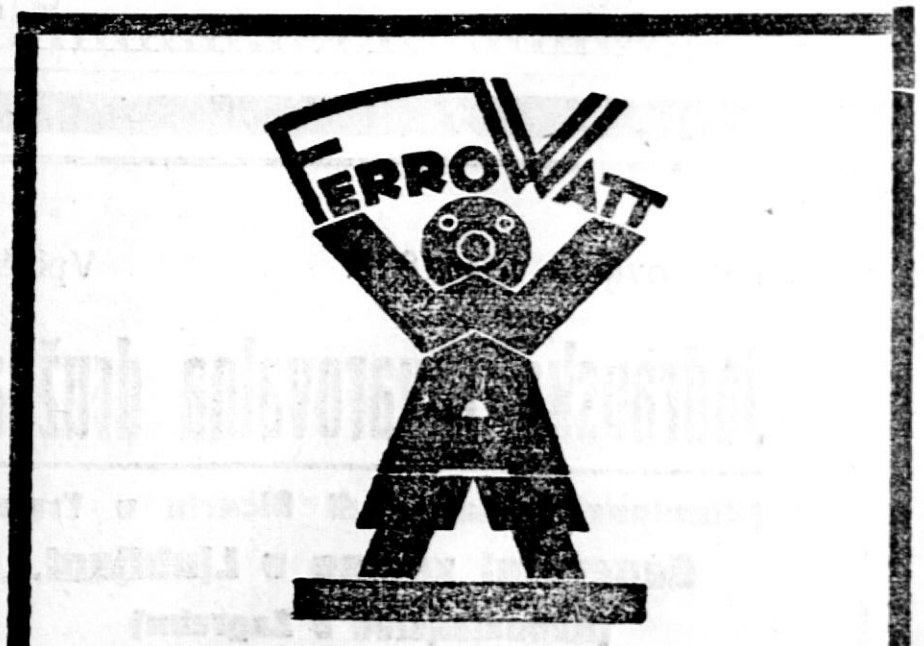
ki se z njim kličejo sodišču neznani dediči.

Okraino sodišče Meidling (na Dunaju) razglašja, da je dne 25. februarja 1923 umrl Andrej Avbelj, strojarški pomočnik na Dunaju XII, Meidlinghaupstrasse 27, zapustivši oporoko. Ker tema sodišču ni znano, ako in katerim osebam pristoji dedninska pravica do zapuščine, se pozivajo vsi oni, ki bi iz kakršnegakoli pravnega poviada hoteli uveljavljati svoje pravice, da prijavijo svojo dedninsko pravico z dokazili vred tekom enega leta od spodnjega datuma naprej, ker se bo sicer zapuščina, ki jo medtem upravlja dr. Karel Masak, notarski namestnik na Dunaju (Wien XII, Schönbrunnerstr. 263) kot zapuščinski oskrbnik, obravnavala z onimi, ki se prijavijo za dediče in dokažejo dedninsko pravico in se bo zapuščina prisodila njim, nenastopljeni del zapuščine pa, ali ako se nihče ne prijavl za dediča, vsa zapuščina pripade državi.

Okraino sodišče Meidling odd. III., dne 13. novembra 1923.

Razstava

okusnih božičnih predmetov za dame in gospode
Aleksandrova cesta 3, I. nadstr.
nad trgovino Kette
celi dan otvorena do 9. zvečer.

Najboljše, najtrpežnejše žarnice

Generalno zastopstvo: Brown Boveri.

Šivalne stroje EXCELLA
najfinejši izdelek kupite najceneje pri trvdki
J. GOREC
Ljubljana, Palača Ljubljanske kreditne banke

Čistina in tisk »Narodne tiskarne«.